

Sammenstilling af hørings svar til hørings dokumentet for Svanemærkning af Tekstilvaskemidler og Pletfjernere version 5.0

Nordisk Miljømærkning har haft kriterieforslag for Svanemærkning af Tekstilvaskemidler og Pletfjernere version 5.0 i høring i perioden 29. juni 2005 til 15. september 2005. Herunder findes de indkomne hørings svar og Nordisk Miljømærknings kommentar til hørings svarene.

252 interessenter har fået tilsendt hørings forslaget. 39 har svaret. Svarene fordeler sig som følger:

6 støtter forslaget i sin helhed

16 støtter med kommentarer

13 afstår fra at tage stilling (men har ofte kommenteret)

4 forkaster forslaget

Bemærk: hvis interessenter ikke direkte har angivet et standpunkt, er svaret opgjort som "afstår fra at tage stilling", da Nordisk Miljømærkning ikke ønsker at tolke på interessenternes hørings svar i retning af positiv/negativ.

Interessent	Støtter	Støtter med kommentarer	Afstår fra at tage stilling	Forkaster
Teknokemiska föreningen r.f. (Fi)				X
Allergi- og Astmaforbundet (Fi)	X			
Finlands Miljöcentral (Fi)	X			
Finlands Naturskyddsförbund r.f. (Fi)		X		
Kuluttajat Konsumenterna ry (Fi)		X		
Helsingfors Stads Miljöcentral (Fi)	X			
Institutet för arbetshygien (Fi) (Työterveyslaitos, Fi)		X		
Pakkausteknologia – PTR ry (Fi)				X
Unilever Finland Oy (Fi)				X
Vaskemiddelleverandørenes forening (N)		X		
Vann- og avløpsetaten Oslo (N)	X			
Lilleborg as (N)		X		
Norsk institutt for vannforskning, NIVA (N)		X		
Fellesforbundet (N)			X	
SIFO (N)		X		
Statens Forurensningstilsyn, SFT (N)		X		
Arbetsmiljöverket (S)	X			
Kemikalieinspektionen (S)		X		
Naturvårdsverket (S)			X	
Jordens Vänner (S)	X			
Kemibolaget i Bromma (S)			X	

Nordisk Miljømærkning
 Sammenstilling af høringssvar for
 Svanemærkning af Tekstilvaskemidler og Pletfjernere, version 5.0
 2006-01-24

Konsumetverket (S)		X		
Institutet för Miljömedicin, IMM (S)		X		
KTF (S)			X	
JohnsonDiversey Sverige (S)		X		
Proctor & Gamble (S)			X	
Unilever (S)				X
Novozymes (DK)		X		
COOP Norden (DK)		X		
Håndværksrådet (DK)			X	
Reckitt Benckiser (DK)			X	
Respekt Danmark (DK)			X	
Ecolab (DK)			X	
Forbrugerrådet (DK)			X	
SPT (DK)			X	
ITW Novadan (DK)		X		
Danlind (DK)			X	
Fagligt Fælles Forbund 3F (DK)			X	
Miljøstyrelsen (DK)		X		
I alt	6	16	13	4

Nordisk Miljømærkning har kommenteret på høringssvarene på engelsk, da dette giver mulighed for engelsksprogede interessenter at læse alle kommentarer fra Nordisk Miljømærkning. Da kommentarerne endvidere er grupperet under hver kriteriepunkt er dette også en måde at svare ensartet på alle svar i samme kategori.

General views

"Finlands Miljöcentral anser, att det är bra att EU's tvättmedelförordning (648/2004/EG) har tagits hänsyn till i kriterieförslaget. Det är dock bra att förslagens krav är hårdare än förordningens krav, t.ex. att Svanen kräver snabb biologisk bedbrytbarhet från tensider i aerobiska och anaerobiska förhållanden.

Krav på andra ingredienser har skärpats. Enligt förslaget får produkterne inte innehålla perborat eller NTA. Fast förbudet mot båda två baserar sig på hälsoeffekterna, är uteslutandet av ämnena motiverat också ur miljösynspunkt. Bor har upptäckts ha skadlig inverkan speciellt på de allra tidligaste licsfaserna av en fisk och NTA är inte biologisk lätt nedbrytbar.

Finlands Miljöcentral anser det bra att förslaget innehåller stränga krav på kemikalier, vilket minskar miljöbelastning förorsaka av skadliga ämnen."
 (Finlands Miljöcentral, Fi)

"Finlands Naturskyddsförbundet anser det viktigt att man med miljömärkning befrämjar utveckling av indre miljö- och hälsoskadliga produkter. Textiltvättmedel förorsakar största delen av eutrofiering och kemikalisering av våra vattendrag. Även i bästa fall får man bort bara 85% av fosfor i avfallsvatten och därför borde man speciellt undvika användning av fosfor i tvättmedlen. Enligt kemikalielagens §16a skall verksamhetsidkaren, i syfte att förhindra skador av kemikalier, då det rimligen är

möjligt, bland tillbudsstående alternativ välja den kemikalie eller metod som orsakar minst fara. När det görs beslut om Svanens krav, förutsätter miljömärkningens principer efterföljandet av lagstifningen och att försiktighets- och ersättningsprinciperna tas hänsyn till. Det är därför mycket svårt att förstå, varför förslaget inte baserar sig på den minst skadliga kemikalien eller metoden och som veterligen är i kraft i alle nordiska länderna. Förslaget för reviderade kriterier innehåller bara några och mest obetydligt små förbättringar i kriterierna. Utan hållbara motiveringar föreslår man till och med stora försämringar i kriterierna.” (Finlands Naturskyddsförbund, Fi & Kuluttajät Konsumenterna ry, Fi)

”Av bakgrundsdokumentet till kriterierna framgår att en stor miljöpåverkan utgöra av energianvändning vid tvätt och att krav som främjar tvätt vid låga temperaturer är väsentligt. Av kriteriedokumentet framgår inte att något sådant krav ställts och Natursvårdsverket anser att kriterierna bör kompletteras med detta.” (Naturvårdsverket, S)

”Vi ønsker at kriteriedokumentet inneholder opplysninger om hvordan Ecolabel forholder seg til ny kunnskap om råstoffer som inngår i Svanemerkede produkter eller endret regelverk, som begge medfører at produktene får en skjerpet klassifisering i kontraktperioden. Eksempel: Ny merking av zink i forhold til Svanemerkede gulvpolisher.” (Lilleborg, N & Vaskemiddelleverandørenes forening, N)

”Vi forutsetter at alle kravene i EUs nye vaskemiddelforordning (648/2004) som er på høring nå, og som skal tre i kraft 8. oktober 2005, er oppfylt. Denne forordningen setter krav både til innholdsstoffene, men også til for eksempel den informasjon som skal gis til brukerne og medisinsk personell. Det forutsettes for øvrig at alle nasjonale krav er oppfylt.

Norge har begrensninger i tillatt fosfatmengde. Det bør vurderes hvorvidt dette kravet også skal gjelde for alle svanemerkede produkter som omsettes i de nordiske land. Hvis det ikke er krav om maksimal mengde fosfor i svanemerkede produkter, kan man risikere at nordiske svanemerkede produkter kan være forbudt å omsette i Norge pga fosforinnholdet.” (Statens Forurensningstilsyn (SFT), N)

”Kemikalieinspektionen ställer sig generellt sett positiv till de reviderade kriterierna för textiltvättmedel. En generell synpunkt är dock att de referenser som finns till detergentförordningen är för få och kan göras tydligare. Det bör också finnas en generell skrivning om att man för tvättmedel måste följa de klassificering och märkningskrav som anges i direktivet om klassificering och märkning 67/548/EEC.” (Kemikalieinspektionen, S)

”Kemisk-Tekniska Leverantörförbundet, KTF, tycker att det är positivt att SIS Miljömärkning ger branschen möjlighet att påverka kommande miljömärkningskriterier för tvättmedel. Vi anser dock att bara optimera efter inneboende egenskaper gör att man missar viktiga funktionskrav och även andra miljömål. Vi tror inte att denna kategori av produkter behöver några skärpta kriterier att uppfylla utan resurser bör istället sättas

in där det finns större miljövinster att göra. Vi anser även att denna form av kriteriedokument minskar möjligheten till innovation och utveckling av nya produkter men så länge 100 % miljömärkning krävs på vissa marknadsområden har vi följande specifika synpunkter:..."

(Kemisk-Tekniska Leverantörförbundet (KTF), S)

"Även om förslaget till nya kriterier på flera punkter, såsom DID-listan och effektivitetstestet, har reviderats väsentligt är tyvärr dokumentets allmänna fokus fortfarande på inneboende egenskaper hos ingredienser, i stället för att ta ett riskperspektiv på produkterna och deras användning. I bakgrundsdokumentet konstateras att den stora miljöbelastningen vid tvätt är förknippad med produkternas användning men detta avspeglas inte på något sätt i det nya förslaget. Härigenom innehåller förslaget inget väsentligen nytt jämfört med tidigare kriterier utan bara justeringar av tidigare kriterier. Om miljömärkningens mål är att på ett relevant sätt driva tvättprocessen i hållbar riktning utelämnar man tyvärr väsentliga aspekter av detta."

(JohnsonDiversey, S & Unilever, S)

"Removal of requirement for TOC is positive."

(Procter & Gamble, S)

"We applaud the intention of the Nordic Eco-labelling board to extend the number of stains on which products must be tested, although we still see room for improvement in the draft protocol.

Also for special detergents, the inclusion of fabric care aspects is welcomed, as this is the more important performance aspect of these products. However secondary effects described in the draft protocol are not the most relevant for the specified detergents."

(Unilever Vlaardingen)

"Jeg har gennemlæst høringsforslaget, men da jeg for tiden ikke er ansat i en virksomhed, der udvikler vaskepulver, kan jeg ikke forholde mig til niveauet i kravene. Det er dog ikke min umiddelbare opfattelse, at de er urimelige. Flydende standardvaskemidler kan ikke svanemærkes, fordi tensidindholdet vil være for højt, og i det professionelle regi er vandindholdet for højt."

(Respekt Danmark, DK)

"Foreningen finder det positivt, at det fremlagte kriterieforslag fremstår som mindre bureaukratisk og mere gennemskueligt end de nuværende kriterier. Flere af foreningens medlemmer har miljømærkelicens for vaskemidler, og brancheforeningen finder det derfor vigtigt, at der i forbindelse med licensejerskabet ikke spildes ressourcer på unødvendige bureaukratiske procedurer og uigennemskuelige krav.

Ifølge baggrundsdokumentet for kriterieforslaget er der i forslaget taget hensyn til kravene i Detergentforordningen, der træder i kraft d. 8. oktober i år.

Baggrundsdokumentet belyser imidlertid ikke den miljø- og sundhedsmæssige nytte og relevans af de nye kriterier, set i forhold til forordningen. Således beskrives kriteriernes legitimitet kun i løse vendinger, for eksempel ved at det anføres, at der i Svanen indgår en helhedsbetragtning af produktets miljøpåvirkning, mens dette ikke er tilfældet for forordningens vedkommende. I hvilket omfang helhedsbetragtningen

reelt udmønter sig til gavn for miljøet nævnes dog ikke. Foreningen skal på den baggrund opfordre til, at disse oplysninger lægges frem offentligt.

Videre fremgår det af baggrundsdokumentet, at Blomstmærkets krav i stor udstrækning minder om Svanemærkets. Dog angives det, at Blomstens krav er tilpasset det europæiske marked i modsætning til Svanens, der er tilpasset det nordiske. Det er foreningens generelle holdning, at der på sigt kun bør være ét miljømærke i Europa, og at der allerede nu bør arbejdes på, at de nationale og regionale ordninger er kompatible med EU's, således at der ved opnåelse af licens ved en national eller regional ordning umiddelbart opnås licens ved Blomsten.

Foreningen ligger i den forbindelse vægt på, at de nye kriterier harmoniseres med Blomstens, med mindre der er dokumentation for, at de miljømæssige gevinster ved de nordisk tilpassede Svanekriterier er større end den gevinst, der kan opnås ved en harmonisering. Det skal herunder tages med i betragtning, at Blomsten vil kunne styrkes ved, at de Svanemærkede licenser kan overføres dertil, og dermed at den gevinst, der kan høstes i Norden, kan udbredes til hele EU.

Hvis det allerede nu er tilfældet, at Svanekriterierne dækker de samme parametre som Blomstens, men er mere restriktive, bør der ved opnåelse af Svanelicens umiddelbart gives licens Blomsten også.”
(SPT, DK)

”Lige et par steder i baggrund og måske også kriteriedokumentet bliver detergentforordningen beskrevet som et direktiv (f.eks. s. 7 "Lovgivningen ... På længere sigt skal direktivet ...").”
(Miljøstyrelsen, DK)

”Baggrundsdokumentets sammenligning med Blomstens kriterier er godt. Få steder er der et mix mellem betegnelsen detergentforordningen og detergentdirektivet (bl.a. s. 7).

Det er godt at Svanen har harmoniseret med Blomstens generelle måde at opstille den funktionelle enhed, CDV, DID-liste, og øvrige parametre, men havde gerne set en fuldstændig harmonisering med Blomstens tekstilvaskemidler

S. 7: Svanens berettigelse. Konklusionen er at Svanen har sin berettigelse. Overordnet må det dog konstateres at de argumenter der er for Svanen i forhold til Blomsten (s. 7, midt) ikke nødvendigvis berettiger selvstændige Svane-kriterier.”
(Miljøstyrelsen, DK)

Comments from Nordic Ecolabelling:

Opinions on the environmental impact of phosphorous vary within the Nordic countries and Nordic Ecolabelling – or at least the phosphorous in waste water is considered less a problem in some countries than in other. But since phosphorous is a hot topic in some countries and the requirement was unclear to several interested parties, it has been decided to re-introduce the specific limit of phosphorous. The limit will be identical to the limit in the criteria version 4. Furthermore phosphorous is included in

the Detergent Regulation 648/2004/EC as to declaration and special requirements are put on phosphorous in Norwegian legislation. Overall the background for the different Nordic opinions on phosphorous has been elaborated in the background document.

Washing at low temperatures are important for limiting the environmental impact of laundering. The present criteria require the products to function efficiently at 40 °C. Nordic Ecolabelling will look further into this in future revisions.

Interpretation and handling of new knowledge is not a matter for the individual criteria since this has to be uniform in all of Nordic Ecolabelling. This will be matter to be discussed with Nordic Ecolabelling in general.

Swan labelled products must meet all legislative requirements including national legislation. This means that products sold in Norway must meet the national requirements restricting the amount of phosphorous in the product.

More references to the legislation will be added were found appropriate.

Nordic Ecolabelling is aware that the industry wishes all requirements to focus on risk assessment, but as the industry is well aware Nordic Ecolabelling disagree on this point. Focussing on hazard for the ingoing substances has been an approach of the Nordic Ecolabelling scheme from the beginning and Nordic Ecolabelling still considers this to be appropriate and in line with the precautionary principle having in mind recent and possible future cases of doubtful contributions. It is also a very delicate task to design transparent and general criteria, based on risk assessment outcome, applicable on the typical Nordic scenarios which also have to be identified. However, Nordic Ecolabelling may well consider including environmental standards of the producers as this aspect is a part of other criteria.

Liquid laundry detergents should be able to obtain a licence since the TC is calculated excluding water and the requirements limiting TOC is removed. This means that the primary technical obstructions for liquid detergents to obtain an ecolabel are no more included in the criteria.

Nordic Ecolabelling is currently developing criteria for laundry detergents for professional use and the present criteria should therefore focus on laundry detergents for consumers.

Nordic Ecolabelling feels that the requirements are stricter than legislation and that this is argued in the background document. This is also reflected in the many answers to the draft proposal commenting on the strictness of the requirements.

The Swan has tried to harmonise with the requirements in the Flower. But, as for many other product groups, the markets are slightly different and so is national legislation and history. Nordic Ecolabelling has chosen to keep their criteria and harmonise for several reasons, one being that the licence holders often sell their products on the Nordic market where the Swan is much more recognised by consumers than the Flower, and thus preferred by the producers.

The suggestion of awarding the Flower if the product fulfils (and have a licence for) the Swan is not a matter for the criteria. Firstly, it is the choice of the producer which ecolabel they prefer; and secondly, there is not full harmonisation (as mentioned in the background document).

All references to the Detergent Regulation 648/2004/EC will be corrected if wrong.

1.1 General requirements (applies to all types of products)

"Mængden fyllstoff i maskinen på 3,5 kg må beholdes. Dette fordi 4,5 kg er lite relevant for norske forhold. I Norge benyttes i hovedsak 5 kg maskiner. I disse maskinene er det vanskelig å få plass til 4,5 kg tøy, og den vanlige forbrukeren fyller ikke maskinen med mer enn 3,5 kg."

(Lilleborg, N & Vaskemiddelleverandørenes forening, N)

"Gunstig med harmonisering med detergentdirektivet og Blomsten."

(Norsk Institutt for Vannforskning (NIVA), N)

"Miljøstyrelsen støtter de opstillede krav (K1-4, K6-8, K10), herunder at optisk hvitt og ikke-anaerobt nedbrydelige tensider er udelukket. Det bør anføres i baggrundsdokumentet at optisk hvitt ikke har nogen vaskeeffekt."

(Miljøstyrelsen, DK)

Comments from Nordic Ecolabelling:

The functional unit will be changed to *wash of 1 kg clothes* to emphasise that this is merely an administrative figure used for calculating the requirements in R21-R25, R27-R31 and R33-R37. The dosage instructions must follow the legislative requirements and as such not decided by Nordic Ecolabelling.

R1 Formulation

"We suggest that following is added to the general requirements: *The formulation of the product should fulfil the requirements of the Detergents Regulation 648/2004/EC in health, environment and labelling issues.*"

(Työterveyslaitos, Fi)

Comments from Nordic Ecolabelling:

Nordic Ecolabelling finds this sensible and will do so.

R2 Classification of the product

"The present text: *The product must not be classified as highly toxic (Tx)*. It should be written: *very toxic (T+)*."

The present text: *sensitising (Xi with R43) should be changed to sensitising (Xi with R43 and/or Xn with R42)*."

(Työterveyslaitos, Fi)

"According to the criteria the product must not be classified as irritant with Xi and R41. It would be very difficult to fulfil this demand because in concentrated laundry detergents there are typically more than 10% of R41 classified surfactants. Thus, in a real life, this criterion would prevent the use of concentrated laundry detergents as ecolabelled detergents. However, from the environmental point of view concentrated detergents are often considered better than traditional laundry detergents (less chemicals, lower transportation costs).

It is also worth mentioning that R41 classification is accepted for all purpose cleaners, which for us seems a bit illogical. We would like to hear an explanation to this."
(Teknokemiska Föreningen r.f., Fi & Unilever Finland Oy)

"Det har kommet inn krav om at den samlede mengden av R41 merkede ingredienser i et produkt ikke skal overstige 10 % eksklusive perkarbonat. De fleste tensider som anvendes i vaskemidler er merket med R41. I tillegg vil stadig flere av de vanlige komponentene som inngår i vaskemidler bli merket med R41. Kravet til maksimalt nivå av R41 merkede komponenter må derfor fjernes fra kriteriedokumentet."
(Lilleborg, N & Vaskemiddelleverandørenes forening, N)

"Det är ologiskt att vittvättmedel innehållande perkarbonater tillåts vara klassificerat R41 medan kulörtvättmedel inte tillåts detta. Om det är klassificeringen R41 som utgör ett problem borde detta gälla oavsett vilken ingrediens som orsakar denna klassificering. För de flesta tvättmedel kommer tensidinnehållet att ge en klassificering med R41 eftersom en stor del av tensiderna är klassificerade R41."
(Kemisk-Tekniska Leverantörförbundet (KTF), S)

"Miljömärkta produkter får enligt förslaget endast vara klassificerade R41 om detta beror på deras innehåll av perkarbonat. Skälet till detta undantag är oklart; om R41 anses vara ett problem borde detta gälla generellt oavsett vilken ingrediens som orsakar detta. Allmänt kommer tensidinnehållet i de flesta tvättmedel idag leda till klassificeringen R41 om man tillämpar den konventionella metoden, eftersom flertalet tensider är klassade R41 och sammanlagt ingår i de flesta tvättmedel med >10%."
(JohnsonDiversey, S & Unilever, S)

"Allowing R41 classified bleach detergents is positive."
(Procter & Gamble, S)

"Products which are classified with Xi R41 are excluded from receiving the Nordic Swan ecolabel except for detergents for white wash containing percarbonates as a bleaching agent provided the total quantity of other ingredients classified as R41 does not exceed 10%. We suggest to remove the exclusion of R41 marked products in general due to the following reasons: 1) R41 is driven by the surfactants in laundry detergents and therefore it is common to see R41 classified color and non color products. 2) Inclusion of this requirement drives product dilution."
(Procter & Gamble, S)

"Det er nødvendigt at tillade at produkter med faremærket lokalirriterende (Xi - R41) kan miljømærkes for både hvidvaskemidler og kulørt vaskemidler. Dette skyldes den skærpede klassificering af tensider samt at det er ønskeligt at kunne levere stadig

mere koncentrerede produkter til kunden. Som minimum er det derfor nødvendigt at tillade faremærkning med Xi R41 for professionelle produkter.”
(Ecolab, DK)

”Angående max. 10 % percarbonat: Vi lægger som regel på 15 %, og forsøg har vist, at det gør en temmelig stor forskel på blegeffekten. Det er derfor muligt, at kravene til blegelapperne bliver svære at overholde.”
(ITW Novadan, DK)

”Brancheforeningen opfordrer til, at det også bliver muligt at opnå Svanemærket for vaskemidler til kulørt tøj, der er fareklassificeret R41, lige som det i følge forslaget under visse omstændigheder bliver for hvidvaskemidler med tilsvarende klassificering.

De vaskemidler, der er fareklassificeret R41, er kompakte vaskemidler, dvs. at deres vægt/effektivitet-forhold er reduceret. Det er ikke fornuftigt at begrænse disse produkters mulighed for at opnå Svanelicens, da de set i et livscyklusperspektiv har mange miljøfordele frem for de traditionelle vaskemidler: mængden af kemikalier er mindre, materialeforbruget til emballering og mængden af emballageaffald er mindre, og der bruges mindre energi til transport. Samtidigt skal det påpeges, at en begrænsning af R41-klassificerede vaskemidler til kulørt tøj, men ikke af R41-klassificerede hvidvaskemidler ikke er logisk – hverken for licenshaverne eller for forbrugerne; to vaskemidler med samme fareklassificering har i princippet – i henhold til lovgivningen – samme iboende fareegenskaber, uanset hvad der er i dem.”
(SPT, DK)

Comments from Nordic Ecolabelling:

The text regarding classification as toxic will be changed.

Nordic Ecolabelling has heard all the arguments for allowing R41 classification for all products and finds this to be a necessary move. R41 will be allowed not only for stain removers and detergents for white wash but for all products comprised by the criteria document. Nordic Ecolabelling see this as a necessary step to continuously be able to ecolabel laundry detergent and is not considered to be a liberalisation of the requirement.

R3 Environmentally harmful substances

”Det bør presiseres at det forutsettes at de angitte maksimalmengdene av miljøfarlige stoffer ikke skal medføre at preparatet/stoffblandingen skal miljøfareklassifiseres. Det bør også være en forutsetning at inngående komponenter ikke tilfredsstillter vBVp kriteriene, selv om slike stoffer "kun" klassifiseres med R53 i dag.”
(Statens Forurensningstilsyn (SFT), N)

”Att begränsa mängden R50-klassificerade ämnen i en produkt till 9,5 g/tvätt har inte någon miljömässig relevans då exempelvis många tensider är klassificerade R50 men är trots detta lätt nedbrytbara och är därför inget miljöproblem. Detta krav kan även innebära svårigheter att Svan-märka flytande tvättmedel då de innehåller mycket tensider alternativt kan leda till utspädda produkter för att understiga den fastslagna

halten. I Sverige är de allra flesta hushåll anslutna till avloppsreningsverk varför det inte borde utgöra något problem.

Eftersom fler och fler ingredienser i parfymer omklassificeras måste gränsen för R50/53 och R51/53 på $<0,065$ g/tvätt omvärderas. Istället för att tilldela en standardklassificering på R50-53, föreslår vi att en QSAR eller en möjlighet att överbrygga resultat ifrån andra kan användas för att erhålla en lämpligare faroklassificering utifrån vetenskaplig grund.”

(Kemisk-Tekniska Leverantörförbundet (KTF), S)

”Begränsningen av R50-klassificerade ingredienser till max 9.5 g/tvätt är inte baserad på ett rimligt riskperspektiv; i Norden är $>90\%$ av alla hushåll anslutna till avloppsreningsverk, vilket gör denna begränsning irrelevant. Många tensider, särskilt non-joniska är klassade R50, men är lätt nedbrytbara så det utgör ingen risk för miljön. Kravet leder till svårigheter att miljömärka t ex flytande tvättmedel med högt tensidinnehåll eller leder till utspädda produkter i syfte att hamna strax under den tillåtna gränsen per tvätt.”

(JohnsonDiversey, S & Unilever, S)

”The levels of R50/53+R51/53 at <0.065 g/ wash needs to be re-evaluated as there is a trend towards the reclassification of more ingredients found in perfumes. Instead of assigning default classification of R50-53, we would suggest that a QSAR or a read-across methodology be applied to derive a hazard classification that would be more appropriate based on scientific rationale.”

(Procter & Gamble, S)

Comments from Nordic Ecolabelling:

Requirements as to classification of the product itself are found in R2, where classification as environmentally harmful with N is excluded.

Limiting the amount of environmentally harmful substances in ecolabelled products is important to maintain the credibility of the ecolabel.

That the R50-classified substances are readily biodegradable follows of the classification since it is not combined with R53. The R50-classification tells that the substance is very toxic to aquatic organisms and as such should be limited in ecolabelled products. It is the experience of Nordic Ecolabelling that the limit is reasonable and that other non-classified alternatives can be used in combination with the classified ones making it possible to meet the requirement.

The same arguments can be used for the necessity of limiting the R50/53 and R51/53. Nordic Ecolabelling does not feel that the requirement need adjusting because of the classification of fragrances since most fragrances have already been evaluated R50/53 in the handling of the cases due to lack of information. Should information be available on the fragrances this of course can be used when calculating the amounts of R50/53 and R51/53. This information may be QSARs made by competent and independent 3rd parties.

R4 CMR substances

"Man borde ta också formaldehyd med i förbudet mot karsinogeniska ämnen."
(Finlands Naturskyddsförbund, Fi & Kuluttajat Konsumenterna ry, Fi)

Comment from Nordic Ecolabelling:

Formaldehyde is included in the exclusion of carcinogenic substances since no exception is made and formaldehyde is classified Carc3, R40.

R5 Sensitising substances

"OK slik det står i høringsutkastet."

(Lilleborg, N & Vaskemiddelleverandørenes forening, N)

"Vi tycker att det är bra att kraven på allergena ämnen har skärpts. Under R5 står att det inte får förekomma substanser som klassats som sensibiliserande med R42 och R43 men att parfymämnen är undantagna. Eftersom parfymämnen är onödiga för tvättprocessen anser vi att sensibiliserande parfymämnen ej bör undantas."

(Institut för Miljömedicin (IMM), S)

"Många konserveringsmedel, som kan behövas till flytande produkter är klassade R43 men ingår i halter som inte påverkar produktens klassificering. Eftersom enzymer och parfymämnen är undantagna borde undantag även kunna göras för konserveringsmedel.

Problem kan även uppstå då vissa flytande tvättmedel kan innehålla tensider, där leverantören av tensiden har tillsatt konserveringsmedel till tensidblandningen. Detta är alltså inget som producenten av tvättmedel kan påverka. "

(Kemisk-Tekniska Leverantörförbundet (KTF), S)

"Vissa flytande tvättmedel behöver tillsats av konserveringsmedel. Flera konserveringsmedel är klassade R43, men ingår i så låga halter att produktens klassificering inte påverkas. Med tanke på det undantag som gäller för parfymallergener och enzymer borde ett liknande undantag kunna göras för konserveringsmedel.

Vissa råvaror kan i sig vara konserverade med konserveringsmedel som är klassade R43, och som då kommer att ingå i låga halter. Kan dessa betraktas som acceptabla föroreningar i slutprodukten?"

(JohnsonDiversey, S & Unilever, S)

"Brancheforeningen skal opfordre til, at konserveringsmidler på grund af deres særlige funktion undtages fra kravet. Et forbud mod konserveringsmidler, der er klassificeret R 42 og/eller R 43, kan medføre, at mange vaskemidler på markedet i dag ikke vil kunne opnå licens under de nye kriterier, da mange råvarer er konserveret med disse stoffer. Desuden vil det ikke i sig selv være muligt at give flydende vaskemidler tilstrækkelig holdbarhed, hvis stofferne forbydes.

Alternativt til undtagelsen kan der kræves, at konserveringsmidler, der er klassificerede R 42 og/eller R43, ikke må indgå i et indhold over 0,1 %. 0,1 % er Klassificeringsbekendtgørelsens grænseværdi for, at et produkt skal mærkes for indhold af sensibiliserende stoffer (Bekendtgørelsens bilag 2, afs. 2.13)."
(SPT, DK)

"Det virker underligt og modstridende at undtage parfume, generelt, fra K5. Parfume (og konserveringsmidler) er vel nogle af de væsentligste årsager til allergi."
(Miljøstyrelsen, DK)

Comments from Nordic Ecolabelling:

The reason for excluding fragrances from the requirements in R5 is partly that they are included in requirements R13-14. The other part of the reason is, that fragrances are a highly political and emotional subject that has a strong influence on the marketing process and potential. Allowing fragrances at all or with certain requirements has been discussed in earlier revisions and will be discussed again under R13-14.

Excluding preservatives in line with enzymes and fragrances is more critical. Both because allergy is well connected with preservatives; and Nordic Ecolabelling has had a complaint regarding the presence of a sensitising preservative in a ecolabelled product causing serious allergic reactions. The presence of sensitising preservatives is therefore a problem for consumers and hence a matter for ecolabelling. Nordic Ecolabelling does not see the necessity of using the sensitising preservatives since non-sensitising alternatives are available on the market.

R6 Surfactants

"*Surfactants must be aerobically and anaerobically degradable.* Bör ändras till:
Surfactants must be aerobically readily degradable and anaerobically degradable."
(Kemikalieinspektionen, S)

Comment from Nordic Ecolabelling:

This will be corrected.

R7 APEO, APD, chlorine, perborate and optical brighteners

"Enligt bakgrundsdokumentet anser arbetsgruppen att optiska blekmedel inte utgör någon miljömässig fara, men att de inte fyller någon essentiell funktion i tvättmedlet möjligheter att rengöra. Om dessa ämnen inte anses som ett miljömässigt problem har vi svårt att inse varför de utesluts av enbart principiella skäl."
(Kemisk-Tekniska Leverantörförbundet (KTF), S)

"I bakgrundsdokumentet nämns att optiska vitmedel finns tillgängliga som bryts ned fotokemiskt, vilket skulle kunna motivera deras användning. Att man ändå väljer allt helt utesluta dessa från miljömärkta produkter framstår som inkonsekvent, när man t ex tillåter andra ingredienser som parfymer trots att inte heller de är nödvändiga för produktens förmåga att tvätta rent. Så länge som vissa miljörelaterade krav är

uppfyllda borde inte miljömärkningen ta ställning till vad som är "onödigt" och inte i produkterna."

(JohnsonDiversey, S & Unilever, S)

"We suggest that optical brighteners are allowed in laundry products if they fulfill the requirements associated with other similar ingredients. Exclusion of optical brighteners due to the evaluation that it is unnecessary in the laundry process is a weak argument. Brighteners do contribute to the overall performance of a laundry product by delivering a superior whiteness experience - as demonstrated by consumer preference data. The use of optical brighteners also has potential environmental / sustainability related benefits: the useful lifetime of white garments is extended, as it will take longer before these garments get a grey-ish hue."

(Procter & Gamble, S)

"Even in the revised criteria, such ingredients (optical brighteners) are banned. Instead of having a generic ban, RB is proposing a targeted risk assessment on single ingredients:

To be used on Nordic Swan products, optical brightener must meet specific health/environmental targets (to be agreed)

If such target is passed, the brightener is approved but it could be used at 0.2% as highest dosage in the final formula."

(Reckitt Benckiser, DK)

Comments from Nordic Ecolabelling:

Generally Nordic Ecolabelling wants to exclude un-necessary substances and be leading in matters of concern to the public. Optical brighteners have been controversial in the media and some producers even market their products with "*do not contain optical brighteners*". Nordic Ecolabelling has not allowed optical brighteners in the previous criteria and this exclusion has functioned well. The ecolabelled products are functioning well and consumers are pleased with the efficiency of the products.

From an environmental point of view the optical brighteners are still questionable. Some are degradable but not easily degradable. Some are not as toxic as others but still not harmless to aquatic organisms. Since the desired effect comes from reflecting sunlight it seems against the purpose that the optical brighteners has improved environmental impact by being photodegradable. Another function of the optical brightener is to stay in the fabrics after wash and this could potentially give rise to health concerns. The conclusion for Nordic Ecolabelling is to maintain the exclusion of optical brighteners in ecolabelled products.

R8 Enzymes

"Krav på sensibiliserande ämnen borde gälla även enzymer, därför att sensibiliserande ämnen i textiltvättmedel påverkar när man hanterat tvättmedel, t.ex. när man doserar eller tvättar för hand. Det finns mycket enzymer i tvättmedel avsedda för blötläggning av byk och för att byk ofta läggs i blöt med händerna, blir man utsatt för sensibiliserande enzymer."

(Finlands Naturskyddsförbund, Fi & Kuluttajat Konsumenterna ry, Fi)

"Det saknas referens till detergentförordningen där det finns märkningskrav och redovisningskrav för enzymer oavsett halt."

(Kemikalieinspektionen, S)

"Exempting enzymes from the R42, R43 exclusion requirement is positive."

(Procter & Gamble, S)

"Brancheforeningen støtter, at enzymer undtages fra kravet (K5)."

(SPT, DK)

Comments from Nordic Ecolabelling:

It is not possible to exclude enzymes classified R42 since all enzymes are classified and exclusion would mean excluding enzymes altogether. Since enzymes have a vital role in cleaning the laundry at lower temperatures this is not wanted by Nordic Ecolabelling. Washing clothes at lower temperatures lowers the use of energy during laundering and this in, the end, contributes to less impact caused by energy consumption e.g. emission of fewer greenhouse gases etc.

It has not been found necessary to make reference to the Detergent Regulation since all ecolabelled products must meet all legislative requirements.

R9 Colouring agents

"Det är inte heller nödvändigt att använda färgämnen i textiltvättmedel. Det föreslås att användning av färgämnen skulle accepteras för att underlätta dosering av flytande tvättmedel. Det har dock länge funnits sådana medel för att underlätta dosering, som inte belastar miljön och som är till hands för varje tvättmedeltillverkare och som de flesta redan använder (t.ex. förslutning av förpackning med mått). Färgämnena är alltid onödiga för tvättresultatet. De bara betyder extra belastning för miljön. Att tillåta färgämnen skulle vara en försämring jämfört med tidigare Svankriterier, vilket strider mot Svanmärkets allmän princip – kontinuerligt miljöförbättring."

(Finlands Naturskyddsförbund, Fi & Kuluttajat Konsumenterna ry, Fi)

"OK slik det står i høringutkastet."

(Lilleborg, N & Vaskemiddelleverandørenes forening, N)

"Verken farge eller konserveringsmiddel bør være tungt nedbrytbare."

(Statens Forurensningstilsyn (SFT), N)

"Motivasjon for tillatelse av farger kan aksepteres. Krav til bioakkumulering OK."

(Norsk Institutt for Vannforskning (NIVA), N)

"Det är mycket positivt att färgämnen är tillåtna i flytande produkter, men varför inte detta tillämpas även på pulvertvättmedel är för oss oklart. Trenden inom kriterier för miljömärkning går mot att tillåta färgämnen, vilket kan ses för produkter som maskindiskmedel i pulverform liksom flytande allrengöring. Givetvis skall färgämnen

endast tillåtas då de ej är bioaccumulerbara etc. Färgämnen i produkten kan även underlätta dosering.”

(Kemisk-Tekniska Leverantörförbundet (KTF), S)

”Vi ser positivt på förslaget att tillåta färgämnen i flytande produkter. Om färgämnen uppfyller de generella miljökraven för ingredienser borde dessa kunna få användas. På samma sätt borde detta också vara tillåtet även i pulverprodukter. Svanen tillåter t ex färgämnen i maskindiskmedel och i rengöringsmedel. Att ha mera strikta krav för tvättmedel är inkonsekvent med detta.”

(JohnsonDiversey, S & Unilever, S)

”Allowing dyes and preservatives in HDLs is positive.”

(Procter & Gamble, S)

”We suggest that colorants are allowed in all laundry products and not exclusively in liquid laundry detergents. Automatic dishwashing powders have already included this requirement in the criteria document.”

(Procter & Gamble, S)

Comments from Nordic Ecolabelling:

The motivation for allowing colouring agents in liquid laundry detergents and stain removers can be found in the background document. It is not possible to require colouring agents to be readily biodegradable since this in reality will be an exclusion as almost no readily biodegradable colouring agents are available on the market.

The reason for only allowing colouring agents in liquid products has been argued in the background document. Summarised, the primary argument is: ease of correct dosing of the product. This is not considered necessary in powder products (or tablets).

R10 Preservatives

”Att tillåta konserveringsmedel i flytande tvättmedel är onödigt och skadligt mot miljön, även om konserveringsmedlen inte skulle vara bioackumulerbara. Om konserveringsmedel överhuvudtaget i några undantagsfall accepteras, skall man förutsätta att dom bryter sig lätt ner biologiskt och att dom inte är toxiska mot vattenorganismer och inte heller hälsoskadliga.”

(Finlands Naturskyddsförbund, Fi & Kuluttajat Konsumenterna ry, Fi)

”OK slik det står i høringsutkastet.”

(Lilleborg, N & Vaskemiddelleverandørenes forening, N)

”Verken farge eller konserveringsmiddel bør være tungt nedbrytbare.”

(Statens Forurensningstilsyn (SFT), N)

”Allowing dyes and preservatives in HDLs is positive.”

(Procter & Gamble, S)

Comments from Nordic Ecolabelling:

According to the comments made by industry representatives (under R5) preservatives are widely used in liquid detergents and preservatives must meet the requirements of R3 (environmentally harmful substances), R4 (CMR substances) and R5 (sensitising substances) as well as R10 (preservatives) which are considered to be strict environmental and health requirements.

Complexing agents

"Angående kompleksbildare är det viktigt att förbjuda NTA. Förslaget tillåter dock fosfonater med motivering att de är så effektiva som komplexbildare. Till exempel Bra Miljöval -kriterier förbjuder fosfonaterna helt och ändå når man tillräckligt bra tvättresultat med Bra Miljöval -märkta textiltvättmedel. Fosfonaterna kan och borde förbjudas också i Svanekriterierna."

(Finlands Naturskyddsförbund, Fi & Kuluttajat Konsumenterna ry, Fi)

"Zeolitproblematiken tycks vara något som helt glömts bort i detta dokument. Zeolitpartiklar blir kvar i tvätten även efter sköljning och bidrar till fraktionen inhalerbara partiklar i inomhusmiljön (se LTH-nytt, nummer 3, 2004 där Mats Bohgard från Lunds Tekniska Högskola uttalar sig). Eftersom man mer och mer oroar sig för partiklars hälsoeffekter och eftersom man inte vet något om just zeolitpartiklars effekter tycks det rätt vanskligt att tillåta en så stor mängd zeolit i svanenmärkt tvättmedel. Dessutom sliter zeoliter på tvättmaskiner så att de får kortare livslängd vilket inte är miljövänligt."

(Institut för Miljömedicin (IMM), S)

"Der er en fejl i materialet idet borat er anført som værende en kompleksdanner /- binder - dette er ikke korrekt da (per)borat er et blegemiddel der fungerer ved påvirkning af temperatur - ofte sammen med aktivatoren TAED der gør at optimal blegning er muligt ved 60 grader."

(Ecolab, DK)

Comments from Nordic Ecolabelling:

Nordic Ecolabelling allows the use of phosphonates as these are, as mentioned, considered very effective complexing agents but in the light of the hearing process the limitation on phosphorous is re-introduced. Criteria for Good Environmental Choice (Bra Miljöval) and Nordic Swan cannot be compared since focus has been put differently; e.g. the efficiency requirements in the Swan are very different from Good Environmental Choice which might explain the different need for complexing agents.

Different complexing agents have different health and environmental impacts. At the same time complexing agents play a vital role in the laundry detergents and stain removers in order to make them efficient. At the moment zeolites are considered less a problem than many others although they are not without complications. Nordic Ecolabelling is very interested in the development concerning zeolites and will look more into this subject in future criteria.

Nordic Ecolabelling was under the impression that perborate was used as bleaching agents while borates were used as complexing agents. However, to avoid confusion the requirement concerning borates will be moved to R7.

R11 Borates, EDTA og NTA

"OK slik det står i høringsutkastet."

(Lilleborg, N & Vaskemiddelleverandørenes forening, N)

"OK med utelukking av NTA med helsemotivering. Tvilsomt om NTA skal klassifiseres som *ikke lett nedbrytbart* som det står i bakgrunnsdokumentet."

(Norsk Institutt for Vannforskning (NIVA), N)

"Vid ett uteslutande av borsyra i produkter måste man väga för- och nackdelar för denna tillsats. Borsyra har en stabiliserande funktion för enzymer i flytande tvättmedel. Utan tillsats av borsyra denatureras enzymer på kort tid och tvättmedlet får en betydligt sämre effektivitet."

(Kemisk-Tekniska Leverantörförbundet (KTF), S)

"Borsyra tillsätts i små mängder i flytande tvättmedel för att stabilisera enzymerna som annars bryts ned på kort tid med betydligt sämre effektivitet som följd. Enzymer är oomtvistat positiva genom att möjliggöra bättre tvättresultat med mindre insatser av energi i tvättprocessen."

(JohnsonDiversey, S & Unilever, S)

"The use of Boric Acid is a necessary technical requirement to keep enzymes stable in liquid laundry detergents. Exclusion of this ingredient from liquid laundry detergents could lead to poor products within the liquid category."

(Procter & Gamble, S)

Comment from Nordic Ecolabelling:

Nordic Ecolabelling has contacted Novozymes to confirm that preparations based on boric acid are used for stabilising enzymes in liquid detergents. There is however developed an alternative stabiliser based on an organic boronic acid (4-FPBA: formyl phenyl boronic acid), which do not react to form neither borate nor boric acid.

Nordic Ecolabelling has the principle that liquid detergent must fulfil the same requirements as other detergents to obtain an ecolabel. To make all kind of exceptions for liquid detergents would be against the idea of ecolabelling the environmentally best choice. Liquid detergents must meet the same requirements as powder products; otherwise they are not the best environment choice and should hence not be awarded an ecolabel.

R12 Maximum content

"This criterion is partly unclear to us. Why is the total content of the complexing agents in the product limited? What compounds are considered as complexing agents?"

It should also be noticed that there are not different laundry detergents or stain removers for soft and hard water. Water hardness is taken into account in the dosing instructions."

(Teknokemiska Föreningen r.f., Fi & Unilever Finland Oy)

"OK slik det står i høringsutkastet."

(Lilleborg, N & Vaskemiddelleverandørenes forening, N)

"Ett flertal ämnen i en tvättmedelsprodukt kan vara komplexbildare. Vad som menas med en komplexbildare bör specificeras."

(Kemisk-Tekniska Leverantörförbundet (KTF), S)

"I kriterierna definieras inte begreppet komplexbildare entydigt. Det finns ingredienser, förutom t ex fosfater, zeoliter och polykarboxylater, vilka fungerar bland annat som komplexbildare i produkten, varför begreppet behöver definieras klarare."

(JohnsonDiversey, S & Unilever, S)

"Brancheforeningen skal opfordre til, at den foreslåede generelle begrænsning af indholdet af kompleksdannere fjernes, med mindre den kan substantieres. Det må være et bærende princip i miljømærkningen – ud fra den forudsætning, at mærkningen kun baseres på iboende fareegenskaber og ikke reelle risici, som er at foretrække -, at alle stoffer med samme fareegenskaber alt andet lige vægtes ens. Brancheforeningen anerkender, at der i et frivilligt reguleringsinstrument som miljømærker kan være begrundelser for at fravige dette princip, eksempelvis hvis der er en velunderbygget mistanke om et stofs fare, men mistanken endnu ikke er blevet udmøntet i en klassificering, således som der angives at være tilfældet for borat, EDTA og NTA.

Det skal i øvrigt bemærkes, at der hverken findes vaskemidler eller pletfjernere til blødt eller hårdt vand. Vandhårdhed er alene et spørgsmål om dosering."

(SPT, DK)

"I beskrivelsen af Blomsten og fosfater henledes til at begrænsningen i Blomsten er max 25 g STTP/vask. I selve kriteriedokumentet er der ikke nogen enhed på kompleksbegrænsningen, og det fremgår ikke tydeligt om fosfat er begrænset. Det bør præciseres."

(Miljøstyrelsen, DK)

Comments from Nordic Ecolabelling:

Nordic Ecolabelling has on basis of the incoming answers seen the use of defining *complexing agents*. A definition will be added in the beginning of the paragraph.

The mentioned limitation on complexing agents is not only for phosphates but all (the sum) of the complexing agents including phosphates. Please note, that a specific limit has been set for phosphorous.

Nordic Ecolabelling is aware that most products do only differ between hard and soft water at the dosage instructions. This has been changed very much since criteria

version 4 where all of the requirements were divided on hard and soft water. Through licensing Nordic Ecolabelling has experienced a few cases where the higher limit on complexing agents for hard water products has been needed with subsequent testing at hard water too. An alternative to dividing the limit for maximum content would be accepting only complexing agents in amount corresponding to products for soft water. Since most licences are awarded according to soft water requirement Nordic Ecolabelling has decided to simplify the requirements by setting one common limit corresponding to the one set for soft water.

Complexing agents can have different negative environmental or health impacts and are as such a subject for ecolabelling. The very different situations and political awareness as to complexing agents makes this a hard subject to set requirements for. Therefore it has been chosen to make the requirement as open as possible leaving it to the producers to suit their market and customers best possible. Nordic Ecolabelling has assessed that citrate has significantly less environmental impact than other complexing agents and therefore citrate is not included in the sum limiting other complexing agents. As mentioned several times before the limit of phosphorous is re-introduced, see above arguments and background document.

Fragrance

"Parfymen behöver man inte alls för rengöring av smutsiga textilier, vilket är tvättmedlets egentliga funktion. Tvärtom, rester av parfym i annars ren tvätt är i tvättprocessen till tvätten införda onödiga ämnen, ofta kemikalier, som inte har några andra positiva effekter än behaglig doft ibland. Men parfymernas miljö- och hälsoeffekter är skadliga. De, som med flit vill parfyma ren tvätt kan nog göra det med en separat parfym. Man skall inte tillåta parfymning av ett miljömärkt tvättmedel."

(Finlands Naturskyddsförbund, Fi & Kuluttajat Konsumenterna ry, Fi)

"Krav til parfyme er motivert ut fra allergirisiko. Miljøeffekter forutsettes fanget opp av K3 og/eller CDV-beregningen. Kanskje det likevel kan være grunn til å utelukke enkelte stoffer som nitro- og polysykliske muskforbindelser som i Blomsten?"

(Norsk Institutt for Vannforskning (NIVA), N)

"Der bør ikke tillades indhold af allergene parfumestoffer. Der findes i dag parfumer uden de 26 allergene parfumestoffer, og derfor er der ingen grund til at acceptere et lille indhold af disse allergene parfumestoffer."

(COOP Norden, DK)

Comments from Nordic Ecolabelling:

Fragrances may not be necessary for the function of cleaning the laundry but it is of some importance when it comes to sales of the laundry detergent. Several of the Nordic markets show that consumers prefer laundry detergents with fragrance. In order to achieve an environmental improvement, consumers have to be willing to buy the ecolabelled products. Fragrance is therefore not excluded in the ecolabelled products.

Nordic Ecolabelling has not had experience with the use of musks in laundry detergents, but it could be a reasonable move in order to harmonise this point with the Flower and several other chemical/technical criteria documents within the Nordic Swan. It will therefore be introduced along with the rest of the fragrance requirements.

Nordic Ecolabelling agrees that the exclusion of the 26 allergenic fragrance substances would be preferable. It has, however, been the impression of Nordic Ecolabelling that it is still hard to entirely avoid the use of both the 26 substances and other fragrance substances classified with R43. Nordic Ecolabelling does not feel that there are justifications for excluding the 26 substances and allowing other fragrance substance classified R43 – nor the other way around. The compromise suggested is stricter than legislation but still achievable for the producers. Future requirements may well include an exclusion of both the 26 substances and other fragrance substances classified R43.

R13 IFRA

"Internetadressen till IFRA guidelines som står under R13 är felaktig."
(Institut för Miljömedicin (IMM), S)

Comment from Nordic Ecolabelling:

The address will be corrected: www.ifraorg.org/guidelines.asp

R14 Limitation/declaration

"We concur with the proposed general declaration requirements of 0.0001% It is appropriate, even when considering the risk to consumers already sensitised to the fragrance. As European regulation on detergents is mentioned here for the first time in the draft proposal, we suggest that the regulation number is also mentioned, Detergents Regulation 648/2004/EC."
(Työterveyslaitos, Fi)

"This criterion should be deleted because it is contradiction with legal requirements (Detergent Regulation 648/2004/EC; Dangerous preparations Directive 1999/45) and can cause confusion.

Both the health and the environmental benefit of this criterion is questionable because the amount of fragrances is very low any way and because there is no scientific evidence that this kind of extra labelling would bring any more useful information to allergic consumers. In case of a very bad allergy, one can always choose a non fragranced alternative."

(Teknokemiska Föreningen r.f., Fi & Unilever Finland Oy)

"For parfymmer har vi følgende forslag til krav i stedet for de to som står i høringssutkastet:

Parfymekomponenter, som omfattes av Vaskemiddelforskriftens krav om deklarasjon, deklarerer hvis de inngår i over 100 ppm i produktet.

Det er vigtigt å fokusere på komponenter som er tilstede i vesentlig grad i produktet. Ved 1 ppm er man nede på forurensningsnivå/nivå av nedbryningsprodukter.”
(Lilleborg, N & Vaskemiddelleverandørenes forening, N)

”I detergentförordningen finns det en viktig referens till kosmetikadirektivet om att man ska följa de uppdateringar som görs där vilket är viktigt för verksamhetsutövaren att känna till. Vidare så bör referensen till detergentförordningen vara komplett dvs *Detergent Regulation 648/2004/EEC*.”
(Kemikalieinspektionen, S)

”Vi förstår att Svanens intention med detta krav är att minimera konsumenters exponering för allergener och då särskilt parfymallergener. Parfymallergener behöver enligt detta krav inte alls märkas ut om samtliga på listan i detergentförordningen förekommer i halter under 100 ppm, men så fort någon av dessa förekommer i halter över 100ppm så måste samtliga parfymallergener över 1 ppm anges. Vi anser att det är orimligt med deklaration ifrån 1 ppm eftersom detta ligger på en analysmässigt mycket låg nivå och att korskontamination kan uppstå. Efter ett flertal sköljningar av tvätten, är mängden parfym betydligt lägre än de enligt kriterierna tillåtna halterna. Omformulering av en produkt så att de 26 parfymämnen understiger gränsen på 100 ppm skulle dessutom kunna få känsliga konsumenter att tro att denna produkt inte innehåller några parfymer.”
(Kemisk-Tekniska Leverantörförbundet (KTF), S)

”Vi tolkar kravet som att parfymallergener inte alls behöver märkas ut om samtliga på listan i detergentförordningen förekommer i halter under 100 ppm, men att så fort någon av dessa förekommer med >100ppm så måste samtliga parfymallergener >1 ppm anges. Detta krav är inte rimligt och saknar dessutom relevans, eftersom dessa ämnen måste betraktas var för sig och inte huruvida ett ämne märks ut skall triggas av halten av ett annat ämne.

Krav på märkning från 1 ppm är inte rimligt, dels därför att det ställer helt orimliga krav på renhet i tillverkningsprocesserna för att utesluta korskontaminering mellan olika batcher, dels därför att de analytiska detektionsgränserna för vissa ämnen ligger kring 1 ppm.

Detergentförordningens märkningsgräns på 100ppm är vald för att minimera risken för allergireaktioner hos det stora flertalet användare. Man måste ha klart för sig att den verkliga exponeringen för parfymallergener efter tvätt med flera sköljningar ligger väsentligt lägre än så.

Omformulering av dagens parfymer helt utan de 26 allergenerna eller för att komma alldeles under 100 ppm för att därmed undgå märkning är inte ekonomiskt motiverat, i synnerhet som det inte eliminerar risken för allergiska reaktioner, och kan ge känsliga konsumenter en falsk säkerhet.

Det finns dessutom allergener utöver de 26 på listan, vilka inte alls påverkas av kriterierna.”
(JohnsonDiversey, S & Unilever, S)

"We suggest that all laundry detergents be required to list the 26 PRM's from 10ppm instead of giving alternatives. A 1ppm limit is technically very difficult and complex and will lead to "may contain" listings."

(Procter & Gamble, S)

"Fragrance must not contain any of the 26 allergens (see Detergent regulation) if in concentration > 0.01% (100 ppm).

If any of the 26 allergens is present, it must be indicated on the label if above 0.0001% (1 ppm).

Such criteria look overdoing on the base of the following legislative information:

1) The Detergent Regulation is setting a label declaration mandate (not a banning) for the 26 allergens if > 0.01% (100 ppm). This limit is not generic but it has also been adopted for labelling Declaration on Cosmetic products for "rinse-off" applications. Furthermore, Detergent Regulation is opened to set-up lower threshold, providing that a specific risk assessment done by SCCNFP is showing any hazard with one of such allergens

2) The limit of 0.0001% (1ppm) for allergens declaration is extremely low and not in line with any other Household legislation currently applying in Europe. To note that Cosmetic Directive is setting a 0.001% (10 ppm) threshold for label declaration on "leave-on" applications

We recommend then to follow detergent regulation provisions, not forbidding the presence of fragrance allergens if above 0.01% but just asking for their label declaration as for the rest of Europe. If not possible, at least, the threshold for label declaration should not be lower than 0.001% (10 ppm) which is the lowest limit set also for Cosmetic applications."

(Reckitt Benckiser, DK)

"Brancheforeningen støtter det foreslåede kriteriums opbygning som et forsøg på at imødekomme licenshaverne i en overgangsperiode. Foreningen skal dog bemærke, at det virker ulogisk, at et allergent parfumestof i et produkt ikke skal deklareres, hvis det eksempelvis er det eneste parfumestof i produktet, og det findes i et indhold under 100 ppm. Derimod skal stoffet deklareres, hvis produktet indeholder et andet allergent parfumestof i et indhold over 100 ppm.

Endvidere skal foreningen opfordre til, at kriteriet formuleres mere klart, og at grænseværdien for deklarering hæves.

Miljømærkesekretariatet har oplyst brancheforeningen, at hensigten med kriteriet er, at alle parfumestoffer, der er omfattet af Detergentforordningen, og som indgår i produktet i mere end 1 ppm, skal deklareres, hvis produktet, der ønskes miljømærket, indeholder mere end 100 ppm af ét parfumestof, der er omfattet af forordningen. Formuleringen i kriterieforslaget kan forstås som, at der kun skal deklareres de parfumestoffer, der indgår i produktet i mere end 100 ppm, hvilket naturligvis ikke giver mening.

Endvidere er grænseværdien for deklareret på 1 ppm uhensigtsmæssigt lav. 1 ppm er analyse mæssigt meget lavt, og der vil være stor sandsynlighed for, at fund af parfumestoffer i så lav koncentration snarere skyldes analyse fejl såsom krydskontaminering end reelt indhold i produkterne. Den lave grænse vil derfor kunne føre til, at de miljømærkede produkter vil blive "overdeklareret", hvilket hverken vil være givtigt for forbrugeren eller dermatologer. Desuden er det tvivlsomt, om så små indhold kan give anledning til gener. Branche foreningen skal derfor foreslå, at grænsen for deklareret løftes til 10 ppm. 10 ppm er i øvrigt også grænseværdien for deklareret af parfumestofferne i kosmetiske stay-on produkter i henhold til kosmetik lovgivningen.

Samlet skal branche foreningen foreslå, at K14 formuleres således:
Hvis produktet indeholder mere end 0,01 % (100 ppm) af et parfumestof, der er omfattet af Detergentforordningens krav om deklARATION, skal samtlige deklARATIONSPLIGTIGE parfumestoffer i et indhold over 0,001 % (10 ppm) i produktet deklARERES.
(SPT, DK)

"Parfume er i bund og grund unødvendige ingredienser og hører ikke til i et miljømærket produkt. Som minimum bør allergifremkaldende og sensibiliserende parfume ingredienser være udelukket af produktgruppen. Nordisk Miljømærkning kan have i en speciel situation med den måde kriterierne er sat op på. De 26 parfumer, der er omfattet af Detergentforordningens deklARATIONSPLIGT udelukkes af produktet i koncentration over 0,01%, samtidig med at man tillader de selv samme parfumer under 0,01% med krav om deklARATION såfremt de indgår i produktet med over 0,0001%. Herved kan der opstå den forvirring og misforståelse hos forbrugeren, at Svanen godkender disse parfumestoffer i koncentrationer over 0,01% (fordi de er deklARERET på produktet, på lige fod med produkterne på hylden ved siden af). Nordisk Miljømærkning har de seneste par år prøvet forskellige tiltag i forhold til det mærkelige forhold at man tillader 1) oftest miljøfarlige ingredienser i produktet og 2) ingredienser der er med til at udvikle allergi hos befolkningen. Budskabet (for netop at berettige Svanen her) bør være, at Svanen (som minimum) skal udelukke ingredienser der er omfattet Detergentforordningens deklARATIONSPLIGT OG ingredienser (og derudover også parfumer) der som minimum kan klassificeres som sensibiliserende (R42 eller R43).

Der bør ske en henvisning til kosmetikdirektivet og de 26 parfumestoffer der anses for at være allergifremkaldende."
(Miljøstyrelsen, DK)

Comments from Nordic Ecolabelling:

As to whether or not Nordic Ecolabelling should set stricter requirements for fragrances than the legislation it is the opinion of Nordic Ecolabelling that this is a task for the Ecolabelling scheme. Since allergy is a rising problem in the Nordic countries Ecolabelling must address this in the requirements to ecolabelled products to maintain the credibility of the ecolabel. In which way to set the requirements is then the point of focus.

Some interested parties want to ban the use of fragrance altogether in ecolabelled products. This issue has been addressed above under "Fragrance".

Some interested parties suggest excluding the "26 allergenic fragrance substances" which are mentioned in the Detergent Regulation 648/2004/EC and in the Cosmetic Directive 76/768/EEC with subsequent amendments. Industry representatives and producers do, however, claim that this would in fact be very close to a ban on fragrances, since these substances are found in nearly all fragrance mix. As mentioned earlier, Nordic Ecolabelling does not want a ban on fragrances in laundry detergents.

The alternative to banning fragrances or excluding the "26 fragrance substances" and other fragrances substances classified R43 would be either a limitation on the fragrance and/or declaration of the fragrances. Nordic Ecolabelling has discussed both these compromises with several interested parties and has not been able to clearly determine one preferable solution. The draft proposal therefore included a suggestion of two alternatives which were both stricter than the legislation: 1. limitation (below 100 ppm) and 2. declaration (above 1 ppm), the applicant being free to choose between the two alternatives. The answers from the hearing show, that feelings are still mixed when addressing this issue. There is, however, one clear opinion: that 1 ppm is too low a limit for declaration. Instead 10 ppm is suggested. Nordic Ecolabelling therefore chooses to keep the requirement as suggested but change the level of declaration to 10 ppm and making the requirement more clearly formulated according to the answer from SPT amongst others.

To harmonise two chemical/technical criteria documents (laundry detergents and hand dishwashing detergents) a footnote is also added stating, that these fragrance substances are expected to be excluded from next criteria version.

Packaging

"Vi förkastar förslaget, därför att förpackningskrav i förslaget är mot direktiv 94/62/EG och 2004/12/EG om förpackningar och förpackningsavfall. Ytterligare hindrar förpackningskrav några länder (såsom Finland) att producera förpackningar till textiltvättmedel."

(Pakkausteknologi - PTR ry, Fi)

"Förslaget begränsar mängden förpackningsmaterialen i alla andra förpackningar, utom kartongförpackningar. Kartongförpackningar har uteslutats därför att enligt arbetsgruppen förorsakar dom inte så stor miljöbelastning än t.ex. plast- och metalförpackningar. Arbetsgruppen har dock inte gjort en livscykelanalys för olika förpackningar. Åtminstone hänvisar man inte till en sådan i förslaget. Därför är det tvivelaktigt att föreslå uteslutning av något material från kravet. Mängd och skadlighet av förpackningsmaterial skall begränsas i varje fall med anledning av avfallslagstiftning och förpackningsdirektiv, vilka i första hand förpliktar att minska mängd och skadlighet av förpackningsavfall. Dessutom är kartongförpackningar ofta konstruerade så att det används tydligt mer förpackningsmaterial än vad som behövs för att kunna transportera produkten tryggt. På basis av många forskningsresultat om

förpackningarnas miljöpåverkan, kunde man helt förbjuda metalförpackningar. Man borde kräva att antalet återvunnet material är alltid minst 50 % oberoende av förpackningsmaterial.”

(Finlands Naturskyddsförbund, Fi & Kuluttajat Konsumenterna ry, Fi)

Comments from Nordic Ecolabelling:

Nordic Ecolabelling does not see contradiction between directive 2004/12/EC and the criteria. At most the criteria are ahead of legislative requirements as is the intension of ecolabelling.

The paper/cardboard packaging are exempted the WUR requirement as they are often much lighter in weight and more optimised in design than plastic or other packagings. The paper/cardboard packaging normally do not have any problems with fulfilling the WUR and the requirement is therefore not very restrictive for these types of packaging and the working group wished to set a requirement to these packagings that were more relevant than the WUR. This is the background on which the assessment of the environmental impact of paper packaging has been made.

The working group feels that excluding metal packagings is unnecessary since these are not very often used for packaging laundry detergents or stain removers and the use of this will be limited through the WUR requirement.

To require all packaging to consist of at least 50% recycled material does not seem reasonable since this will very much limit the possibilities of choosing packaging for ecolabelled products. The amount of recycled material is included when calculating the WUR and the use of such materials is therefore rewarded this way.

R15 Halogenated plastics

No comments received.

R16 Labelling of plastic packaging

”Krav som gäller märkning av förpackningarna kan inte vara *DIN 6120 Part 2*, därför att den enda märkning, som är tillåten inom EG skall göras enligt 97/129/EG (Kommissionens beslut om fastställandet av ett identifieringssystem för förpackningsmaterial i enlighet med Europarlamentets och rådets direktiv 94/62/EG om förpackningar och förpackningsavfall).”

(Pakkausteknologia – PTR ry, Fi)

Comments from Nordic Ecolabelling:

DIN 6120 Part 2 is not in contradiction with the 97/129/EC and the requirement clearly states: “or an equivalent labelling scheme”.

R17 WUR (Weight/utility-ratio)

”The definition of a recycled package is not relevant. One should not exclude industrial waste raw material from the amount of recycled packaging material. The origin of the

recycled raw material is irrelevant from the environmental point of view. On this basis this criterion should be either modified or removed.”
(Teknokemiska Föreningen r.f., Fi & Unilever Finland Oy)

”Enligt förslaget iakttar man bara vikten av konsumentförpackning när man beräknar förpackningens totalvikt. Hittills har man räknat med också vikten av försäljnings- och transportförpackningar. Ändringen har motiverats med det att vikten av försäljnings- och transportförpackningar av produkter, för vilka miljömärkningslicens söks, inte har varit märkvärdig hittills. Man har inte berättat varför viktandel av andra förpackningar än konsumentförpackningar har varit så liten. Det kan nog vara att de som söker licens redan har minskat mängden andra förpackningar på grund av våra kriterier. Att vikten av försäljnings- och transportförpackningar inte tas med betyder i alla fall det att tvättmedeltillverkare kan öka användning av förpackningar. Miljömärkningskriterierna således uppmuntrar till utökning av miljöolägenheter förorsakade av förpackningar och inte till minskning av dem.

För att förpackningskrav skulle befrämja återanvändning av förpackningar, som förutsätts i förpackningsdirektivet, borde återanvändning av konsument-, försäljnings- och transportförpackningar favoriseras genom att dela förpackningsmängd med tvättmedelmängd, som har transporterats i en förpackning under hela dess livstid. Alltså om t.ex. tvättmedel överbringas till butiken med hjälp av återfyllbara plastboxar, pallar eller rullpallar, borde man dela vikten av dessa transportförpackningar med antalet gånger dom används till transport av tvättmedel.”
(Finlands Naturskyddsförbund, Fi & Kuluttajat Konsumenterna ry, Fi)

”Det är mycket bra att kraven på papper och kartong har tagits bort, däremot missgynnas plastförpackningar.”
(Kemisk-Tekniska Leverantörförbundet (KTF), S)

”Det är positivt att kraven på pappersförpackningar har lyfts ut ur WUR-beräkningarna. Vi antar att detta har gjorts med tanke på kartonger. Det är dock oklart om kriterierna fortfarande alls tillåter pappersförpackningar med <50% återvunnen fiber. T ex vissa påsar av papper, gjorda av jungfrulig fiber för hållfasthetens skull borde vara tillåtna, (om WUR-kraven uppfylls) på samma sätt som t ex plastpåsar.”
(JohnsonDiversey, S & Unilever, S)

”Brancheforeningen skal opfordre til, at der ikke skelnes mellem, om emballageråvaren er indsamlet eller industriaffald, da dette synes irrelevant.”
(SPT, DK)

Comments from Nordic Ecolabelling:

The definition of recycled material is one generally used by Nordic Ecolabelling and has been found to be relevant and satisfactory when dealing with packaging and ecolabels.

The background for not taking into account the secondary and tertiary packaging is as mentioned in the background document that they make very little contribution to the

WUR, mainly due to the fact that WUR is based on a calculation *per wash*. This means that the weight of the secondary and tertiary packaging is divided into the amounts of washes the package contains, making the weight per wash very small compared to the primary packaging.

Paper and cardboard packaging not consisting of 50% recycled material can be used as long as it fulfils the WUR requirement instead. This will be clarified in the criteria by merging R17 and R18 into one requirement.

R18 Paper packaging

"There cannot be a requirement for the paper packaging to consist of 50% recycled material. This limits the manufacturing of the packaging only into some countries and is against the free trade which is a requirement in the EU."

(Pakkausteknologia – PTR ry, Fi)

"For pappemballasje går vi ut fra at det med 50 % gjenbruksmateriale menes at pappemballasjen skal inneholde minst 50 % resirkulert materiale. Slik det nå står i høringsutkastet er dette uklart. Vi går ut fra at kravet til pappemballasjen kun gjelder papp og ikke annen papiremballasje."

(Lilleborg, N & Vaskemiddelleverandørenes forening, N)

"Ett förtydligande behöver göras om kriterierna fortfarande tillåter pappersförpackningar med <50% återvunnen fiber. På samma sätt som för plastpåsar bör papperspåsar gjorda av jungfrulig fiber vara tillåtna för hållfasthetens skull."

(Kemisk-Tekniska Leverantörförbundet (KTF), S)

"Det är positivt att kraven på pappersförpackningar har lyfts ut ur WUR-beräkningarna. Vi antar att detta har gjorts med tanke på kartonger. Det är dock oklart om kriterierna fortfarande alls tillåter pappersförpackningar med <50% återvunnen fiber. T ex vissa påsar av papper, gjorda av jungfrulig fiber för hållfasthetens skull borde vara tillåtna, (om WUR-kraven uppfylls) på samma sätt som t ex plastpåsar."

(JohnsonDiversey, S & Unilever, S)

"Da producenterne har et behov for en given stablingsstyrke, for at kunne lave højere paller, der udnytter bilernes volumen, vil et krav om returgoods i pappet reelt betyde, at emballagen blive så meget tungere som returdelen fylder. Returfibre er meget kortere end jomfruelige fibre, og har derfor meget lavere styrke. Jo mere returfiber, der er i pappet, jo tungere bliver det for at give samme stablingsstyrke. Genbrugsmateriale i papemballage lyder godt, men det er ikke sikkert, at det hjælper miljøet."

(Respekt Danmark, DK)

Comments from Nordic Ecolabelling:

It is not clear in what way this requirement should be obtainable only for packaging produced in certain countries. In the experience of Nordic Ecolabelling packaging with

recycled material is widely available on the Nordic market today and hence the requirement is not against free trade.

The requirement is for all paper/cardboard packaging and regards recycled material. If the packaging does not meet this requirement, it must meet the WUR requirements instead. To simplify the requirement this one is merged with the R17 as an exemption making it more clear that the WUR can be fulfilled if the recycling requirement is not met.

Consumer information

"Miljøstyrelsen kan godkende de foreslåede kriterier (K15-20), men doseringsvejledningen skal være i overensstemmelse med detergentforordningens doseringsvejledning.

Det bør dog anføres at dosering for maskinstørrelse 4,5 kg er obligatorisk. Herudover bør det overvejes om max. en ekstra angivelse. Mere end to angivelser vil forvirre forbrugerne, der typisk har adgang til maskinstørrelse 3,5 eller 4,5."

(Miljøstyrelsen, DK)

Comment from Nordic Ecolabelling:

All legislative requirements must be met also regarding dosage instructions. Nordic Ecolabelling has not found it to be necessary to specifically mention the size of the washing machine to be 4.5 kg since this is also defined in the legislation. It is not the experience of Nordic Ecolabelling that producers willingly or unnecessarily over-inform consumer on their dosage instructions.

R19 Declaration of contents

No comments received.

R20 Mandatory information

"We are very pleased to notice that a special disclaimer is required for washing in the areas outside municipal wastewater treatment. This kind of aspect is relevant in ecolabelling.

A small note however: Stain removers are not applied according to water hardness and dosing instructions according to water hardness are thus irrelevant for stain removers."

(Teknokemiska Föreningen r.f., Fi & Unilever Finland Oy)

"Krav på konsumentinformation skulle sænkes på mange olika sätt. Användningen av fosfor borde inte längre informeras om, om produkten innehåller fosfonat högst 0,2 %.

Det här argumenteras med EUs Detergent regulation. Miljömärkningen ska inte nöja sig med lagstifningens minimikrav, utan mängden av fosfor skulle alltid anmälas om tvättmedel innehåller fosfor. På förpackningen föreslås en följande text som obligatorisk: "Tvättmedel som innehåller fosfat lämpar sig inte för hushåll som inte är

anslutna till kommunal avloppsreningsverk." Med andra ord, om huset är anslutet till kommunal reningsverk, är fosfor inte ett problem. (Dessutom från fastigheternas väl fungerande behandlingssystem av avloppsvatten släpps mindre fosfat till vattensystemet än från normalt fungerande kommunala reningsverket.)

Ur miljösynpunkt skulle det vara lika motiverat att kräva följande text till produkter – "Från kommunala reningsverk släpps till vattensystem i medeltal 15-30% av tvättmedlets fosfat." Det skulle vara ännu mer motiverat att helt förbjuda fosfater i tvättmedel.

Tvättmedels dosering skulle alltid anmälas enligt maskinstorlek.

Enligt förslaget borde doseringen anmälas för olika vattenhårdheter. I Finland är 95 % av vatten mjukt. Men det finns finländare som inte vet att vatten är mjukt här. Det här orsakar att doseringen som är avsedd för hårt vatten användas också för mjukt vatten. Dessutom visar undersökningar att människor ofta använder mera tvättmedel än vad är rekommenderad på förpackningen "för säkerhetens skull". I synnerhet med användning av tvättpulverkoncentrat är överdoserna mycket vanliga.

På förpackningen borde anmälas alla kemikalier och deras halter, oavsett deras skadlighet. "Oskadligheten" beror inte bara på ämnets kemiska egenskaper utan också dess användningsmängder.

Ur synpunkt borde man kräva uppgifter om tvättmedlets skadlig påverkan på förpackningen och handleda konsumenterna till minimum användning av tvättmedel. På förpackningen borde det finnas information om hur man kan minska användningen av tvättmedel, t.ex. undvika onödig tvätt av kläder och tvätta bara någorlunda stora mängder. Myndigheterna har färdigt infomaterial om saken, men för att få information fram borde all nödvändig information vara på tvättmedelförpackningen.

I praktiken är texten på tvättmedelförpackningarna ofta för små. Därför skulle det vara bra att definiera storleken av bokstäverna, så att man verkligen kunde se texterna."

(Finlands Naturskyddsförbund, Fi & Kuluttajat Konsumenterna ry, Fi)

"Vedrørende maskinstørrelse så har vi i hovedsak 5 kg maskiner i Norge slik at det er irrelevant å oppgi dosering i forhold til maskinstørrelse. Det blir kun mer informasjon på etikettene, som kan virke forvirrende på forbrukerne. Vi har tidligere diskutert dette med Ecolabel og fått godkjennelse for ikke å oppgi dosering i forhold til maskinstørrelse. Vi går ut fra at dette fremdeles vil være gjeldende praksis for Norge."

(Lilleborg, N & Vaskemiddelleverandørenes forening, N)

"For at brukeren skal kunne dosere riktig, og dermed redusere miljøbelastningen, bør det være et krav at det skal følge med et egnet målebeger.

Vaskemiddelforordningen bruker betegnelsen mmol CaCO₃/l som angivelse av hardhet. Denne angivelsen bør også brukes i svanemerkede produkter.

Vaskemiddelforordningen krever i tillegg at doseringsanvisning for tekstilvaskemidler skal angis for både hardt, middels hardt og bløtt vann, og antall vask pr pakke for middels hardt vann."

(Statens Forurensningstilsyn (SFT), N)

"*Water hardness for the recommended dose must be stated in German degrees of hardness ...* Det saknas en referens till detergentförordningen där hårdheten definieras.

Vidare så bör det stå *geographical* före *areas in which the product is on sale.*"
(Kemikalieinspektionen, S)

"Måste texten om fosfatinnehåll finnas på produkter som inte innehåller fosfat? Det är endast rimligt att kräva denna text på fosfatinnehållande produkter."

(Kemisk-Tekniska Leverantörförbundet (KTF), S)

"Måste texten om fosfatinnehåll finnas på produkter som inte innehåller fosfat? Det riskerar att förvirra konsumenter om alla produkter bär denna text."

(JohnsonDiversey, S & Unilever, S)

"Need clarification on whether nil-phosphate products need include the mandatory information indicated. We do not agree on putting this wording on our nil-phosphate products."

(Procter & Gamble, S)

"Detergentforordningen kræver, at man oplyser doseringen ved en maskinstørrelse på 4,5 kg (2,5 kg for finvask). Dette krav bør også være minimumskravet i svane-kriterierne. Derudover kan man så valgfrit supplere med yderligere maskinstørrelser, hvis dette er relevant. Teksten "Fosfatholdige produkter egner sig ikke til husholdninger uden tilslutning til kommunale rensningsanlæg" bør kun være obligatorisk på fosfat-holdige produkter."

(COOP Norden, DK)

"Brancheforeningen skal foreslå, at oplysningsteksten kun kræves på produkter, der indeholder fosfater, og at teksten ændres til: "Produktet indeholder fosfat. Produktet egner sig ikke til brug i vaskemaskiner, der er tilsluttet et siveanlæg, eksempelvis en sivebrønd, eller som udleder direkte i vandmiljøet". *Husholdning* foreslås erstattet af *vaskemaskine*, fordi ordet (på dansk) har en dobbeltbetydning, der kan være meningsforstyrrende."

(SPT, DK)

Comments from Nordic Ecolabelling:

Stain removers will be exempted the requirements of dosage instruction according the water hardness and size of washing machine.

The specific requirement of informing of the phosphorous content has been excluded and replaced by legislation because legislation now requires all relevant phosphorous declared on the product label. A phosphorous content below 0.2% is not considered relevant environmental information and Nordic Ecolabelling agrees on this.

As mentioned in the background document is the concern regarding phosphorous in the Nordic countries not the same and it is not believe to be an environmental concern in all countries. To totally exclude phosphorous or to make a mandatory text as suggested by *Finlands Naturskyddsförbund* is not wanted.

The criteria already require: *the machine size for which the dose is recommended must be made clear.*

Nordic Ecolabelling finds it hard to change consumer habits alone. The dosage instructions and the suggested text to be placed with the Swan label are steps in the right direction and something that is influenced by ecolabelling.

It is not reasonable to require all ingoing substances and their amount declared on the product label for several reasons; one being that it conflicts with product confidentiality; another being that for most consumers this information will not contribute with useable knowledge.

In this version of the criteria the use of machine sizes and water hardness intervals have been made more liberal as long as legislation is followed.

Nordic Ecolabelling does not want to make it mandatory to include a measuring cup or device in each product since most consumers will not need a new measuring device each time they use a new packet of laundry detergent.

Geographical will be added to the phrase.

The mandatory text regarding phosphorous is only applicable for products containing phosphorous. Not phosphorous-free products. This will be made clear.

All legislative requirements must be followed; this includes requirements regarding dosage instruction and declaration as well.

In order to stimulate producers' awareness of consumer information, Nordic Ecolabelling has added a documentary requirement on dosage devices. It is not really consumer information but indicates future interest in the subject.

1.2 Product-specific requirements

"Generelt synes jeg at den slags matricer/pointberegninger er totalt overflødige. Man har i forvejen krav til indholdsstoffer og dosering, så hvorfor i det hele taget spille tid på det. Man får jo ikke UG, hvis ens vaskemiddel har en fin pointscore."
(ITW Novadan, DK)

"Vi har ingen kommentarer til beregningsdelen af kriterium dokumentet – denne kan vi umiddelbart tilslutte os."
(Danlind, DK)

Comment from Nordic Ecolabelling:

Nordic Ecolabelling finds that the use of matrices in some cases is more useful than mere hurdle values. The matrix for laundry detergents and stain removers has been somewhat simplified and it may be altered or left out in future criteria.

1.2.1 Laundry detergents (for hard and soft water)

"Samma krav gäller både för mjukt och hårt vatten. För att man kunde uppnå ett bra tvättresultat med hårt vatten, krävs det vanligen mera och annorlunda kemikalier. I Finland är 95% av vatten mjukt. Därför är det ur miljösynpunkt en dålig sak att "tvinga" alla som vill miljömärka sina produkter, att tillverka tvättmedel avsedd för hårt vatten. Det borde finnas olika kriterier för mjukt och hårt vatten."

(Finlands Naturskyddsförbund, Fi & Kuluttajat Konsumenterna ry, Fi)

"Om en doseringsskopa medföljer skall det anges hur mycket den rymmer i milliliter."
(Konsumentverket, S)

Comments from Nordic Ecolabelling:

With the regard to the similarities or lack of this we refer to the above comments from the industry which explains the point.

Nordic Ecolabelling agrees that any measuring device found with the product should state the volume of product contained by the device. But, since this is not a requirement from Nordic Ecolabelling it would be inappropriate to require this in the criteria. This would be left for the producers' responsibility.

R21 TC (Total Chemicals)

"Det er villedende å benytte begrepet Total Chemicals og ekskludere vann og kompleksdannere. Vann og kompleksdannere er også kjemikalier og et annet begrep burde derfor vært benyttet."

(Lilleborg, N & Vaskemiddelleverandørenes forening, N)

"Maximala mängden tvättmedel / dos har föreslagits till 65 gram. Vi vill föreslå att denna mängd reducerar till max 35 gram/dos. Här följer också maximal mängd komplexbildare vid mjukt vatten mindre än 10 gram/ tvätt och hårt vatten 15 gram/tvätt.

Bakgrund: Studier har visat att mängden tvättmedel kan minskas betydligt utan att effekten minskar. Jämförande LCAanalyser som genomförts tillsammans med KTH visar på stora miljöbesparingar med mer kompakt tvättmedel. (Kan rekvireras från Kemibolaget, se RENT dubbeldryg)"

(Kemibolaget i Bromma, S)

"Excluding water from the functional dose (total chemistry) is positive."

(Procter & Gamble, S)

Comments from Nordic Ecolabelling:

The term *Total Chemical* and to some extent the definition of this is a harmonisation with the Flower and Nordic Ecolabelling has not wanted to deviate from this.

Nordic Ecolabelling has with great interest looked at the suggested reduction of TC, but at the same does not find this to very common on the Nordic markets. Since ecolabels also has to be obtainable this interesting suggestion cannot be implemented at this point, but Nordic Ecolabelling will keep this in mind when evaluating the criteria next time.

R22 CDV (Critical Dilution Volume)

"OK slik det står i høringsutkastet."

(Lilleborg, N & Vaskemiddelleverandørenes forening, N)

"Skjerpning av CDV er positivt. Jeg har ikke hatt anledning til å fordype oss i hvordan dette slår ut, men antar at forslaget er avstemt mot produkter på markedet slik at det virker drivende i retning av produkter med lavere miljøbelastning."

(Norsk Institutt for Vannforskning (NIVA), N)

"Det är oklart om det är siffror för kronisk eller akut toxicitet som skall användas i beräkningarna."

(Kemisk-Tekniska Leverantörförbundet (KTF), S)

"Det är oklart om det är siffror för kronisk eller akut toxicitet som skall användas i beräkningarna av CDV. Detta bör tydliggöras."

(JohnsonDiversey, S & Unilever, S)

"Need to spell out clearly whether the CDV cut-offs apply to chronic and/or acute sums of values."

(Procter & Gamble, S)

Comment from Nordic Ecolabelling:

The CDV must be calculated for the acute values, and this will be made clear in the criteria.

The CDV-value has been reduced considerably. Although the values are not comparable the threshold value has been lowered from 14,000 l/wash to approximately 7,500 l/wash (with reference to the Chemicals List).

R23 aNBO (Aerobic Non-Biodegradable Organics)

"Föreslogen skärpning av CDV-krav behövs, men också tillåten mängd av icke biologiskt nedbrytbara ämnen (aNBO och anNBO) borde ha sänkts. Förslaget till och med skulle öka deras mängd, i vanliga tvättmedel från 3 g till 4 g dvs 33 % och i fintvättmedel från 1 g till 4 g dvs 300 %, medan mängden tvätt ökar från 3,5 kg till 4,5 kg dvs 28 %. Med vanliga tvättmedel skulle förhöjning till 3,8 g hålla kravnivån

oförändrad. Av miljöskäl och för att det finns alternativer, borde man tillåta bara 3,5 g per funktionell enhet.”

(Finlands Naturskyddsförbund, Fi & Kuluttajat Konsumenterna ry, Fi)

”Kravet på lätt nedbrytbarhet innebär att ämnet skall vara nedbrutet inom 10 dagar vilket är en teoretisk tolkning. Man bör istället titta på den reella miljöpåverkan, då ultimat nedbrytbarhet är ett bättre mått. Om ett ämne är nedbrutet efter 10,8 dagar skulle det falla utanför kriteriet om lätt nedbrytbarhet, men kan ändå vara ett lämpligt ämne ur miljömässig synvinkel. Kriteriet har skärpts mot en teoretisk tolkning istället för verklig miljöpåverkan och vi ifrågasätter den miljömässiga relevansen med denna skärpning. Vi föreslår dessutom att, som tidigare tillåtits, då man inte har anaeroba data, men kan visa data på att nedbrytningen kommer att ske i den aeroba delen av reningen, aeroba data godkänns.”

(Kemisk-Tekniska Leverantörförbundet (KTF), S; JohnsonDiversey, S & Unilever, S)

”Shifting the focus to penalising ready biodegradability instead of non ultimate biodegradables is directionally backwards vs. current criteria. We suggest that focus is kept to ultimate biodegradability.”

(Procter & Gamble, S)

Comments from Nordic Ecolabelling:

The change from 3 to 4 g/wash of anNBO is done as mentioned because of the change of functional unit. It has been chosen not to state the limits with decimals and therefore the limit value ends on 4 g/wash. Note, that the functional unit will be changed to 1 kg giving a new limit value.

The limit value for the laundry detergents for delicate textiles was wrong in the draft proposal. It should have been 2.5 g/wash as the functional unit for these detergents has altered from 1 kg to 2.5 kg. Now, however, the functional unit is changed back to 1 kg and therefore the value will be changed again.

The rules for assessing the biodegradability of substances or preparations is described in the mentioned standards and not determined by Nordic Ecolabelling. Whether or not a substance fulfils the requirements will be evaluated either by the DID-list or by a competent laboratory. It is generally accepted, also by test laboratories that the 10-day window does not apply for surfactants.

Setting the focus on readily biodegradability instead of ultimate biodegradability is a harmonisation with all another chemical/technical criteria documents within the Nordic Swan as well as a harmonisation with the corresponding requirement in the Flower.

R24 anNBO (Anaerobic Non-Biodegradable Organics)

No comments received.

R25 Points

"Man bör specificera att det är kronisk toxicitet som man bör räkna på."
(Kemisk-Tekniska Leverantörförbundet (KTF), S)

"Miljøstyrelsen stiller sig tvivlende overfor kravet i K25/K31/K37, og om det vitterligt giver noget ekstra i forhold til de generelle krav og CDV værdien. Berettigelsen for den fortsatte brug af denne matrice er ikke anført i baggrundsdokumentet."
(Miljøstyrelsen, DK)

Comments from Nordic Ecolabelling:

Acute toxicity must be used; this will be clarified in the criteria.

The matrix is kept in the criteria as several producers find this to increase their possibility to innovate new products. It will however be considered to exclude the matrix in future criteria.

R26 Performance

"These criteria might be very difficult to achieve for liquid detergents because these detergents differ considerably from powders and there is not yet any experience available whether a liquid detergent could pass the performance criteria."
(Teknokemiska Föreningen r.f., Fi & Unilever Finland Oy)

"OK slik det står i høringsutkastet."
(Lilleborg, N & Vaskemiddelleverandørenes forening, N)

"Krav på tvätteeffekt vid lägre tvättemperatur, anser vi, skall ställas redan nu och inte till nästa kriterieförändring.
Bakgrund: Allt fler människor tvättar vid lägre temperatur (40 grader) och detta skall gynnas eftersom det ger stora energibesparingar och dito miljöbesparingar."
(Kemibolaget i Bromma, S)

"Det är olyckligt att den funktionella enheten i effektivitetstesterna har ökats till 4,5 kg. Visserligen är detta den officiella mängd som tvättmaskinstillverkarna anger för dagens maskiner men detta är inte en representativ mängd för konsumenternas tvättmängd i praktiken, som snarare motsvarar 3-3,5 kg. Detta kriterium leder till att den rekommenderade doseringen och tvättmedelsanvändningen blir högre enbart för att klara av jämförelsetester istället för att relatera till den verkliga tvättmängden.

För mer specifika kommentarer gällande tvätttester hänvisar vi till de detaljerade kommentarer som P&G och Lever Fabergé lämnar."
(Kemisk-Tekniska Leverantörförbundet (KTF), S)

"Den föreslagna effektivitetstesten behöver kommenteras och diskuteras mera i detalj för att kunna bli användbar för sitt syfte. Detta måste involvera experter inom testning. Vi har låtit vår expert Gerard Luijckx gå igenom förslaget till test. Hans första kommentarer bifogas. Med tanke på de omfattande revideringar av testmetoden som

är nödvändiga är vår starka rekommendation att ett möte arrangeras mellan våra och Svanens experter för att gå igenom metoden mera i detalj.

Ett grundläggande allvarligt problem med den nya effektivitetstesten är att den relaterar till en funktionell enhet av 4.5 kg. Detta stämmer visserligen med de officiella tvättmängder som tvätmaskinstillverkare refererar till, men har liten praktisk relevans. Få maskiner kan med bra tvättresultat fyllas med så mycket tvätt.

Våre tvättvaneundersökningar som regelbundet genomförs visar att den genomsnittliga verkliga tvättmängden ligger på 3-3.5 kg vilket våra doseringsrekommendationer är anpassade efter. Risken med denna nya funktionella enhet är att doseringsrekommendationen måste höjas enbart för att kunna matcha den högre doseringen av IEC-tvättmedlet i testmetoden, med påföljd att tvättmedelsanvändningen ökar totalt sett, utan att en högre dosering är konsumentrelevant."

(JohnsonDiversey, S & Unilever, S)

"Exempting performance testing for products that are renewing licences due to revised criteria and which already met this requirement for criteria versions 4.2 or later is a positive move."

(Procter & Gamble, S)

"Criteria are not clearly described. It should be clear that the performance data, summarised as the ΔM value, which should be less than 7.0 for each soil type, are the most important. This should then be stated first.

For the separate soils a ΔY of less than 10 is prescribed. Note that this is only applicable to soils in the bleachable or general detergency soils, because for amylase and protease sensitive soils types the ΔY is equal to ΔM . Prescribing a ΔY for these soils lower than 10.0 do not make much sense.

We propose to describe the criteria as follows:

ΔM should be less than 7.0 for all soil types.

Additionally, for single stains of the bleachable and general detergency type, ΔY should all be less than 10.0. For one single stain from these soil categories it is allowed to have a ΔY greater than 10.0, but it should at least be less than 12.0.

The same text can be used for the colour detergents, of course with exclusion of the bleachable soils.

More technical comments to the cleaning criteria: using ΔY (test detergent versus IEC A*) of <10 for some stains will not make much sense, as some stains give very little ΔY (washed versus unwashed) upon washing. For example for tea stains, ΔY (washed versus unwashed) is often lower than 10 for IEC A*, which will make it too easy to reach the criteria for the test detergent. For some stains however, IEC attains ΔY (washed versus unwashed) values even close to 40. For these stains it might be quite difficult for the (lower dosed) test product to reach the criteria, although it clearly give quite good performance.

In this respect the present scheme with the scale ranging from water (0%) to IEC A* (100%) is not too bad, as this gives a relevant scale for each stain to be tested. This

is especially the case, when stains are not clearly fixed, and one is allowed to pick standard stains from different manufacturers.

We feel that thorough discussions with the Ecolabel board are needed to fix these criteria. Preferable these should be based on actual cleaning data.

Chemical wear should be expressed in $(\text{Pa}\cdot\text{s})^{-1}$ as described in the ISO 4312 standard instead of Rhés. (1 Rhé equals $10 (\text{Pa}\cdot\text{s})^{-1}$).

(Unilever Vlaardingen)

"Da det er meget omkostningstungt at funktionsteste tekstilvaskemidler (min 20.000 kr. pr. produkt) vil jeg foreslå at der ikke stilles krav om ny funktionstest med mindre at der er væsentlige ændringer i produktets formulering såfremt at den tidligere udførte test er godkendt efter de p.t. gældende kriterier. Endvidere bør det overvejes om der konsekvent kræves ny test ved overgang fra brug af perborat (der p.t. er tilladt) til percarbonat som blegemiddel. Jeg synes ikke det fremgår helt klart af kriterieforslaget side 13 hvornår der kan dispenseres fra kravet om ny effektivitetstest."

(Ecolab, DK)

"Brancheforeningen opfordrer til, at effektivitetstesten gennemgås med henblik på at relatere den til vaskemidler og især de forhold, hvorunder forbrugeren/brugeren vasker tøj.

Effektivitetstesten er udviklet til at teste vaskemaskiner og derfor ikke beregnet på testning af vaskemidler. Foreningen har en række konkrete forslag til, hvordan testen bedre kan relateres vaskemidler. Forslagene indgår ikke i disse bemærkninger, men deles gerne med Miljømærkesekretariatet efter ønske.

Med hensyn til forhold, hvorunder forbrugeren vasker tøj, skal det foreslås, at der inkluderes "rigtig" smuds i testen, og at kravet om brug af "kunstigt" smuds begrænses, eller smudset vælges ud fra, om det er relevant for forbrugeren.

Med hensyn til testen for flydende vaskemidler skal brancheforeningen foreslå, at produkter testes under testen for kulørt vask (5 smudslapper), og produkterne testes op imod et flydende, markedsledende produkt og ikke op imod et vaskepulver. Flydende vaskemidler er normalt ikke så effektive som vaskepulvere over for pletter, der skal bleges væk (rødvin og sort te), og endvidere er det vanskeligt at sammenligne doseringen af de to typer produkter.

Efter brancheforeningens oplysninger vil mange flydende vaskemidler ikke kunne "bestå" den foreslåede test. Dette vil være beklageligt, da de flydende vaskemidler besidder flere gode egenskaber: de er lette at dosere korrekt, de kan anvendes til både maskin- og håndvask, og de medvirker til at forlænge tekstilernes levetid ved at være mildere over tekstilernes farvestoffer."

(SPT, DK)

"Argumentet for at have en anden effektivitetstest end Blomsten anføres ikke, og da netop harmonisering af test har stor betydning for harmonisering af miljømærkekriterier, bør der være vægtige grunde for at Svanen ikke benytter sig af

Blomstens effektivitetstest. Det skal dog anføres at det er positivt at Blomstens effektivitetstest anerkendes.

I øvrigt er Eu's tekstilvaskemidler afstemt i 2002 og gyldigt fra 14/2 2003, ikke 2004.

Under "Undtagelse fra ovenstående krav" bør der stå "Nordisk Miljømærkning kan eventuelt medgive undtagelse fra ovenstående, ...", da det ellers kan opfattes som et "krav", hvilket det ingenlunde må kunne opfattes som. Et effektivt vaskemiddel er halvdelen af miljømærkningen.

Der mangler endvidere argumentation/forklaring på hvorfor at Svanens referencevaskemiddel (anmærket som IEC-A*) adskiller sig fra den effektivitetstest der er i Blomsten, også anmærket som IEC-A*. Forklaring ønske tillige hvilket referencevaskemiddel, der skal anvendes til test af finvaskemidler (til sarte tekstiler). I Blomsten er der anført et særligt referencevaskemiddel til sarte tekstiler." (Miljøstyrelsen, DK)

Comments from Nordic Ecolabelling:

It is the opinion of Nordic Ecolabelling that liquid detergents must have same performance as other ecolabelled detergents.

The performance test for ecolabelled detergents is performed at 40 °C. Nordic Ecolabelling is of the opinion that consumers do not yet wash regularly at temperatures lower than 40 °C but this will be considered in future revisions.

The functional unit for the performance test has been changed on behalf of the hearing. The performance test should be carried out with 3.5 kg load if a Miele is used and 4.5 kg load if a Wascator is used. The dosage should be multiplied (or divided) accordingly. This will hopefully be clearer when the functional unit for the environmental requirements is changed to 1 kg.

Nordic Ecolabelling has been using external experts (laboratories) to help formulate the suggested criteria. The framework of the test has also been sent out to licence holders for commenting earlier in the revision process. Nordic Ecolabelling has contacted interested parties to discuss details in the test description and alternatives for these and the final formulation of the performance test has been discussed with those.

Nordic Ecolabelling agrees the re-formulating of the requirements as suggested by Unilever Vlaardingen. The criteria will be adjusted accordingly.

Nordic Ecolabelling will write both units for chemical wear as mentioned by Unilever Vlaardingen.

Nordic Ecolabelling has formulated the possibility of not testing existing licences as clearly as possible. Nordic Ecolabelling is reluctant to write more decisively since some sort of assessment must be made in each case.

Nordic Ecolabelling feels that the test required for obtaining an ecolabel is appropriate in work load, price and useful results. Smaller laboratories should also be able to perform efficiency tests, it should not be just for the big laboratories.

To merely accept the test used in the European Flower would not seem reasonable. The test used in the Flower is much more costly and it would mean that all licences should test all their ecolabelled products again according to this new test.

The criteria will be adjusted according to the suggested formulations made by the Danish EPA.

The formulation of the IEC-A* is transferred from the current criteria (version 4). Nordic Ecolabelling was not aware that two reference detergent with the same name existed. The performance tests made on behalf of Nordic Ecolabelling in relation with this revision were made according to the formulation mentioned in the EU Ecolabel and will be corrected in the criteria.

1.2.2 Laundry detergents for delicate textiles

R27 TC (Total Chemicals)

"För tillåten total mängd av kemikalier föreslås 65 g per tvättomgång i maskin avsedd för 4,5 kg tvätt. Detta tillåter tillsats av kemikalier i fintvättmedel (tidigare var gränsen 50 g per 3,5 kg). Den totala mängden av kemikalier borde avgränsas också i fintvättmedel genom att sätta högst 55 g som maximivärde."

(Finlands Naturskyddsförbund, Fi & Kuluttajat Konsumenterna ry, Fi)

"Maximala mängden tvättmedel / dos har föreslagits till 65 gram. Vi vill föreslå att denna mängd reducerar till max 35 gram/dos. Här följer också maximal mängd komplexbildare vid mjukt vatten mindre än 10 gram/ tvätt och hårt vatten 15 gram/tvätt.

Bakgrund: Studier har visat att mängden tvättmedel kan minskas betydligt utan att effekten minskar. Jämförande LCAanalyser som genomförts tillsammans med KTH visar på stora miljöbesparingar med mer kompakt tvättmedel. (Kan rekvireras från Kemibolaget, se RENT dubbeldryg)"

(Kemibolaget i Bromma, S)

Comments from Nordic Ecolabelling:

The amount of allowed chemicals per wash is now the same for all laundry detergents since TC is defined without water and complexing agents.

Nordic Ecolabelling has with great interest looked at the suggested reduction of TC, but at the same does not find this to very common on the Nordic markets. Since ecolabels also has to be obtainable this interesting suggestion cannot be implemented at this point, but Nordic Ecolabelling will keep this in mind when evaluating the criteria next time.

R28 CDV (Critical Dilution Volume)

"Föreslogten skärpning av CDV-krav behövs, men också tillåten mängd av icke biologiskt nedbrytbara ämnen (aNBO och anNBO) borde ha sänkts. Förslaget till och med skulle öka deras mängd, i vanliga tvättmedel från 3 g till 4 g dvs 33 % och i fintvättmedel från 1 g till 4 g dvs 300 %, medan mängden tvätt ökar från 3,5 kg till 4,5 kg dvs 28 %. Med vanliga tvättmedel skulle förhöjning till 3,8 g hålla kravnivån oförändrad. Av miljöskäl och för att det finns alternativ, borde man tillåta bara 3,5 g per funktionell enhet."

(Finlands Naturskyddsförbund, Fi & Kuluttajat Konsumenterna ry, Fi)

"OK slik det står i høringsutkastet."

(Lilleborg, N & Vaskemiddelleverandørenes forening, N)

"Skjerpning av CDV er positivt. Jeg har ikke hatt anledning til å fordype oss i hvordan dette slår ut, men antar at forslaget er avstemt mot produkter på markedet slik at det virker drivende i retning av produkter med lavere miljøbelastning."

(Norsk Institutt for Vannforskning (NIVA), N)

Comment from Nordic Ecolabelling:

See comment for R22-R23.

R29 aNBO (Aerobic Non-Biodegradable Organics)

No comments received.

R30 anNBO (Anaerobic Non-Biodegradable Organics)

No comments received.

R31 Points

"Miljøstyrelsen stiller sig tvivlende overfor kravet i K25/K31/K37, og om det vitterligt giver noget ekstra i forhold til de generelle krav og CDV værdien. Berettigelsen for den fortsatte brug af denne matrice er ikke anført i baggrundsdokumentet."

(Miljøstyrelsen, DK)

Comment from Nordic Ecolabelling:

The matrix is kept in the criteria as several producers find this to increase their possibility to innovate new products. It will however be considered to exclude the matrix in future criteria.

R32 Performance

"These criteria might be very difficult to achieve for liquid detergents because these detergents differ considerably from powders and there is not yet any experience available whether a liquid detergent could pass the performance criteria."

(Teknokemiska Föreningen r.f., Fi & Unilever Finland Oy)

"OK slik det står i høringsudkastet."

(Lilleborg, N & Vaskemiddelleverandørenes forening, N)

"Argumentet for at have en anden effektivitetstest end Blomsten anføres ikke, og da netop harmonisering af test har stor betydning for harmonisering af miljømærkekriterier, bør der være vægtige grunde for at Svanen ikke benytter sig af Blomstens effektivitetstest. Det skal dog anføres at det er positivt at Blomstens effektivitetstest anerkendes.

I øvrigt er EU's tekstilvaskemidler afstemt i 2002 og gyldigt fra 14/2 2003, ikke 2004.

Under "Undtagelse fra ovenstående krav" bør der stå "Nordisk Miljømærkning kan eventuelt medgive undtagelse fra ovenstående, ...", da det ellers kan opfattes som et "krav", hvilket det ingenlunde må kunne opfattes som. Et effektivt vaskemiddel er halvdelen af miljømærkningen.

Der mangler endvidere argumentation/forklaring på hvorfor at Svanens referencevaskemiddel (anmærket som IEC-A*) adskiller sig fra den effektivitetstest der er i Blomsten, også anmærket som IEC-A*. Forklaring ønske tillige hvilket referencevaskemiddel, der skal anvendes til test af finvaskemidler (til sarte tekstiler). I Blomsten er der anført et særligt referencevaskemiddel til sarte tekstiler."
(Miljøstyrelsen, DK)

Comments form Nordic Ecolabelling:

The reference for testing detergents for delicate textiles has been water in the current criteria. Nordic Ecolabelling has no experience with performance of the reference detergent used in the Flower and can accordingly not set adequate performance requirement levels. On the other hand Nordic Ecolabelling does not feel that liquid detergents for delicate textiles should have more difficulty in meeting the requirement than powder detergents when the reference is considered.

Also see comments for R26.

1.2.3 Stain removers

R33 TC (Total Chemicals)

"Maximala mängden fläckborttagare borde anligt vår uppfattning kunna sänkas till 30 gram/tvätt. Detta som en följd av ovan nämnda resonemang."

(Kemibolaget i Bromma, S)

Comment from Nordic Ecolabelling:

See comment for R27.

R34 CDV (Critical Dilution Volume)

"OK slik det står i høringsudkastet."

(Lilleborg, N & Vaskemiddelleverandørenes forening, N)

"Skjerping av CDV er positivt. Jeg har ikke hatt anledning til å fordype oss i hvordan dette slår ut, men antar at forslaget er avstemt mot produkter på markedet slik at det virker drivende i retning av produkter med lavere miljøbelastning."

(Norsk Institutt for Vannforskning (NIVA), N)

Comment from Nordic Ecolabelling:

See comment for R22.

R35 aNBO (Aerobic Non-Biodegradable Organics)

No comments received.

R36 anNBO (Anaerobic Non-Biodegradable Organics)

No comments received.

R37 Points

"Miljøstyrelsen stiller sig tvivlende overfor kravet i K25/K31/K37, og om det vitterligt giver noget ekstra i forhold til de generelle krav og CDV værdien. Berettigelsen for den fortsatte brug af denne matrice er ikke anført i baggrundsdokumentet."

(Miljøstyrelsen, DK)

Comment from Nordic Ecolabelling:

See comment for R31.

R38 Performance

"OK slik det står i høringsutkastet, bortsett fra at 110 % ikke bør benyttes. Det bør i stedet stå "10 % bedre enn referansemiddelet"."

(Lilleborg, N & Vaskemiddelleverandørenes forening, N)

"Krav på tvätteeffekt vid lägre tvättemperatur, anser vi, skall ställas redan nu och inte till nästa kriterieförändring.

Bakgrund: Allt fler människor tvättar vid lägre temperatur (40 grader) och detta skall gynnas eftersom det ger stora energibesparingar och dito miljöbesparingar."

(Kemibolaget i Bromma, S)

"Current 110% stain removal success criteria against reference detergent were established for pre-treaters, which are intended to be used for removing stains in a targeted area. The success criteria for in wash additive should be differently as already discussed with you in the past.

In wash additives are providing a cleaning benefit on the whole load, all garments washed and it is ensuring an overall cleaning. In this case the dilution factor is much higher and the cleaning efficacy on a targeted stain is lower, even if the cleaning improvement is on the all load.

This category of products is very used in European market and present in different forms as in wash additive powder, liquids and tablets.

The different success criteria seems to be also justified from laundry detergent success criteria, where it is accepted a laundry detergent has up to 10 Y-reflectance points less than reference detergent. Basing on the above consideration we think the success criteria for this category of products should be >100%. It would guarantee in all cases a relevant benefit vs. detergents present on the market, registered with Nordic Swan."

(Reckitt Benckiser, DK)

Comments from Nordic Ecolabelling:

Also see comments for R26.

The current success criteria for stain removers on 110% may be hard for some types of stain remover (in-wash additive as mentioned), but Nordic Ecolabelling finds it crucial that the stain remover contributes to an increase in wash performance. Therefore a suggestion of merely above 100% is not considered to be enough. Whether or not the success criteria on 110% is too strict or not could be discussed but at the same time Nordic Ecolabelling has awarded a license for an in-wash additive, which proves that the requirement is obtainable. Therefore Nordic Ecolabelling does not want the set lower requirements as to performance of the in-wash additives.

R39 Consumer information

No comments received.

2 Quality requirements and the requirements of the authorities

"Detta kriterium (R44) är godtagbart under förutsättning att svarstiden är maximalt 1 vecka för garantera flyt i produktionen och undvika *flaskhalsar*."

(Kemisk-Tekniska Leverantörförbundet (KTF), S)

"Requiring that planned changes be approved by Nordic Swan prior to implementation is unrealistic! In terms of timings and smaller changes this is a very burdensome process which will slow our speed to market and require a quicker response from Nordic Swan than is possible."

(Procter & Gamble, S)

Comments from Nordic Ecolabelling:

This is not a new requirement and it is withhold since it is very important for the credibility of the ecolabel that the product always lives up to the criteria for which the licence has been awarded and that this is verified by Nordic Ecolabelling. Nordic Ecolabelling must at any given time have full knowledge of the products for which the licence is awarded.

3 Analysis and control

"The abbreviation DID-list is used in many occasions in the draft proposal, but we could not find the explanation of DID (detergents ingredients database) in the present draft text. The abbreviation should be clarified. It is familiar to many users of the ecolabelling documents, but not to all readers."

(Työterveyslaitos, Fi)

"Reference to the DID-list is problematic. One should bear in mind that the DID-list is not continuously updated and companies may have more up-to-date information on the properties of chemicals. In addition, the DID-list has several grouped chemicals and in some cases companies may well have more precise information of some individual chemicals from the group but cannot use this data in calculation.

The best and most correct evaluation of environmental impact will be achieved with the best available information. *Summa summarum*, it should be allowed to use the most correct up-dated information and DID-list should not be binding."

(Teknokemiska Föreningen r.f., Fi & Unilever Finland Oy)

"Eftersom Svanens kriterier är direkt kopplade till DID-listan måste det finnas en möjlighet att uppdatera DID-listan på ett annat sätt än vad som görs idag. Dessutom måste mer flexibilitet tillåtas för företagen att komma in med egna data för kemikalier då de värden på listan är orimliga eller då data enbart finns för en gruppering. Annars kan möjligheten att minimera miljörisken med en produkt försvinna på grund av de modellregler som finns för DID-listan."

(Kemisk-Tekniska Leverantörförbundet (KTF), S)

"Syftet med DID-listan måste vara att fungera som grund för jämförelse av ekotoxicitet och nedbrytbarhet mellan olika kemikalier och premiera dem som är mindre toxiska. Såsom listan ser ut för närvarande när hänsyn tagits till schablonmässiga säkerhetsfaktorer missar detta mål. Så länge man fokuserar på LC50/EC50 resp NOEC framstår värdena på listan som rimliga, men när man börjar applicera administrativa SF på dessa värden schablonmässigt blir de resulterande TF i flera fall inte rimliga.

För många av ämnena på listan är det väl känt vilken trofinivå som är mest känslig. Om det är bara den nivån man har data för tvingas man ändå räkna med en SF som ger ett 10 gånger högre TF-värde än annars, vilket vid jämförelser mellan olika kemikalier på listan kan slå mycket hårt, utan att det är ekotoxikologiskt relevant. De kemikalier som finns på listan är välkända och man kan i flera fall medvetet valt att avstå från djurtester i de fall där detta inte tillför någon relevant kunskap.

Ett annat problem är att värdena på listan i flera fall motsäger den grundläggande erfarenheten att toxiciteten ökar med ökande kolkedjelängd i homologa serier och minskar med ökade antal etoxylatgrupper. Nummer 30-32 på listan illustrerar detta problem väl.

Ytterligare exempel på orimligheter i listan finns redovisade i bilagda kommentar från våra ekotoxikologer på Unilever SEAC.

Vi är klara över syftet med en gemensam harmoniserad DID-lista och inser att en fungerande mekanism för att kontinuerligt revidera listan måste etableras på EU-nivå. Ännu finns någon sådan mekanism inte.

Så länge som Svanens tvättmedelskriterier är direkt kopplade till listan är det nödvändigt att Svanen lämnar utrymme för att företagen kan komma in med egna data som kan bedömas separat oavsett om det finns data för kemikalien i fråga på listan eller ej, i de fall där värdena på listan är orimliga. Någon skillnad borde här inte behöva gälla om ingrediensen i fråga saknas på listan eller råkar finnas inkluderad i en större grupp av ämnen på listan, men där det finns mera relevanta data att tillgå för den specifika ingrediensen. I annat fall riskerar vi en situation där syftet att minimera miljörisken kopplad till en produkt går förlorad på grund av administrativa schablonregler kopplade till DID-listan.”
(JohnsonDiversey, S & Unilever, S)

“The inclusion of the anaerobic biodegradability derogation for non-surfactants, based on ready biodegradability and sorptivity profile is a positive move.”
(Procter & Gamble, S)

“Brancheforeningen støtter, at Svanemærkeordningen nu er mere fleksibel med hensyn til anvendelse af øko-toksicitetsdata, herunder blandt andet introduktionen af data for kroniske effekter. Dog ønskes der mere klarhed for, om kroniske data skal anvendes frem for akutte, hvis disse findes.

Derimod er det ikke hensigtsmæssigt, at listen er lukket for nye data fra licensansøgerne, og at kravene for at indføre nye indholdsstoffer ikke er beskrevet. Det er især uheldigt, at listen ikke er åben for nye data, fordi flere af listens værdier og dataene bag dem efter brancheforeningens oplysninger er ukorrekte eller irrelevante, eller dataene er begrænsede. Der bør derfor åbnes op for, at licensansøgerne løbende kan bidrage med nye data og korrigere de eksisterende.

Brancheforeningen har fået oplyst af Miljømærkesekretariatet, at listen sidste år i forbindelse med revisionen af den, var åben for bemærkninger fra industrien. Industrien indgav under høringen en lang række data. Ikke desto mindre er det vores opfattelse, at dataene ikke blev taget i betragtning. Industrien føler derfor ikke, at den reelt er blevet hørt under revisionen.”
(SPT, DK)

Comments from Nordic Ecolabelling:

The abbreviation will be explained in the criteria with a reference to chapter 3 where the description is found.

The use of the DID-list is no different from the present use of the Chemicals List and this is not open for discussion in the individual criteria document.

Nordic Ecolabelling is currently working with the European Commission to revise the DID-list and any comments, information or wishes must be directed to the Norwegian competent body (Stiftelsen Miljømerking) who will handle the revision in the nearest future.

Appendix 1

No comments received.

Appendix 2

No comments received.

Appendix 3

"Referansemiddelet som benyttes tilfredsstillende ikke Ecolabels kriterier for Svanemerke vaskemidler. Det benyttes følgende komponenter som Ecolabel ikke godkjenner i Svanemerke produkter: LAS, optisk hvitt og perborat. I tillegg er nivået av fosfonat for høyt i forhold til fosfatforskriften som gjelder i Norge. Referansemiddelet må være i henhold til Ecolabels kriterier."
(Lilleborg, N & Vaskemiddelleverandørenes forening, N)

"Savner beskrivelse av hvordan Soil Ballast skal legges inn i maskinen."
(SIFO, N)

- " 1 Sammanfattning av funksjonsprovning.
Det er bra att man återgått till att kräva fem tvättar för tvätteffekten.
Det är bättre att köra tvättarna i en slumpad ordning för att få med eventuella variationer. Om man kör som föreslaget alla körningar med provprodukten först, sedan referensmedel och sist eventuellt vatten förlorar man detta. Hur man ska använda resultaten från körningarna med enbart vatten saknas.
- 2 Tvättmaskin och tvättprogram
Även den nya, Wascator CLS borde få användas med samma förutsättningar som Wascator 71 MP.
För alternativa maskiner och program vore det bra med en specifikation på bearbetningsgrad, programtider och antal sköljningar så att även andra tvättmaskiner kan användas.
Stycket "Preparation of the ballast" saknas i den danska versionen.
Det låter inte rimligt att man ska tvätta kontrollappen wfk11A innan man startar provningen.
- 4.1 Tvättgods
I den danska versionen står det 6 pudebetræk och i den engelska two pillowcases. I en av versionerna måste det vara ett felaktigt antal angivet.

4.2 Uppdelningen för olika typer av smuts är bra.

När det gäller smutslapparna för blekeffekt så fungerar vin väl medan te kan ge stora variationer/spridningar.

För de valda lapparna för att mäta enzymeffekten har vi ingen erfarenhet. Vi har däremot provat en lapp smutsad med ägg benämnd EG10 och den visade sig mycket ljuskänslig. Det lilla ljus som kom på den vid beredning och igångkörning av tvättmaskinerna påverkade den markant. Vi ställer oss därför tveksamma till smutslappen benämnd 10N smutsad med ägg/pigment på bomull.

Smutslapparna för generell tvätteffekt fungerar nog bra förutom sebum/pigment på bomull, wfk 10D eller empa 118. Den ger så små skillnader mellan olika tvättmedel och referenstvättmedlet vilket gör att den inte tillför någon information.”

(Konsumentverket, S)

”Performance

1. Please find below the recommendations that followed the technical testing we executed last year on the then proposed new testing protocol from Nordic Swan. Having studied the proposed testing protocol, we judge that the recommendations are still valid:
  1. Nordic Swan needs to clarify the new success criteria unclear (what is pass/fail??).
  2. Use relevant reference detergent
    - a) IEC detergent was developed for Washing machine manufacturers in order to define the energy label of the washing machines. Moreover the current IEC formulation is being revised / reformulated in order to be closer to the marketed products.
    - b) The reference detergent does NOT pass the test if measured against previous success criteria.
    - c) The reference detergent does not meet the NS criteria (Dosage vs. marketed products twice as high in soft water (76g) and presence of LAS)
1. Use consumer relevant stain sets.
  - a) The stain are not consumer relevant as they are boiled washed, moreover this can lead to denaturation of the stains
  - b) The stains used in this test are too specifically focused on certain enzymes.

We have also noticed several other changes in this new proposal and have some questions and comments:

- 1) If a water wash is still needed for the test in a domestic machine, what are the success criteria when water is used? Is it the same as the previous protocol?
- 2) Can we use other machines than the Miele Novotronic W375 as mentioned in the protocol (ex. WM 918, WM 986)
- 3) This protocol is a more stressed test due to the stains and the additional soil and as such we judge that the DY value of max 10 is unrealistic. To understand and evaluate the cut-offs necessary, there needs to be a technical

understanding of what a Y value difference of 10 means and all data from recent testing needs to be taken into consideration.

- 4) The new protocol has required a ballast load change from 3.5 kg to 4 kg. We recommend that the ballast load of 3.5 kg is kept as this is a more consumer relevant load for a domestic machine.

Furthermore,

- 1) we need to clarify the dosage for the test detergents. On page 7 of the background, there is a reference to liquid dosage not exceeding 50ml but in the test protocol the dosage for the reference detergent for hard water is increased and reference is made to the dosage of the detergent as in the dosing instructions.
- 2) It is not clear what ballast load weight should be used in the document. It ranges in the document from 4 to 4.5 to 5kg.
- 3) Clarity is needed on the back label requirements with regard to water hardness ranges.
- 4) There are no greasy stains chosen for testing when this is one very consumer relevant stain.
- 5) We recommend that the test detergent used for liquids should be a competitive liquid in the Nordic market. Comparing a liquid to a powder is not a fair and equal comparison especially as both have their own strengths and weaknesses.
- 6) The addition of extra EMPA 105 soil strips during testing of the secondary effects is not necessary as the artificial soil (SBL 2004) is there to simulate soil in full. There is therefore no need for the extra stain strip where no measurement is done.
- 7) There is no relevance in doing 5 extra washes for the secondary effects (i.e. a total of 10) for the assessment of breaking strength. In our experience, we never see any effects in the first 10 cycles and as such this is a waste of time and money.

(Procter & Gamble, S)

"Page 2. 1 Summary of the performance test.

The text describes that performance requirements are the same, regardless of the format of the products, as consumers expect the same performance irrespective of its physical form. However, Unilever data show that consumers in Sweden expect less cleaning action from liquid detergents. As liquids don't contain bleach, we propose to bring criteria for these products in line with powder colour detergents.

Page 3. 2.1. Washing machines.

The performance test can be executed in a Wascator FOM 71 MP reference machine. Does this exclude the newer Wascator FOM 71 MP/Lab? Or its successor, the CLS-type Wascator?

Why is there only one domestic machine type prescribed? This seems to be linked to the laboratory doing the pre-screen tests. This machine is not widely available, and this prescription is therefore too limited.

Why not allow for more types of relevant domestic washing machines? Spread in the programmes can be limited by prescribing a range of parameters which the wash programme should meet. E.g. main wash length, time at maximum temperature, temperature range etc.

Page 5. Test strips.

Our data suggest that for the Swedish consumers the following stains are most relevant, as they are frequently seen, and also are annoying, as they are (perceived) as difficult to remove:

- cooking oil/fat
- red wine
- blood
- anti-perspirant/sweat (body soil)
- (motor)oil/grease
- sauces (mostly tomato based)

These important stains are followed by stains like e.g. coffee and grass.

In the draft protocol the soils for measuring bleaching action (red wine and black tea) represent what Nordic consumers see. Although, for the best representation of consumer stains the tea should be replaced by a coffee stain. However, we acknowledge the fact that black tea removal and black coffee removal are often closely linked.

In the enzyme area, the soils are focussed clearly on the specific enzymes, and not so much on what consumers see.

For protease, a blood stain would be more relevant than egg soil, however, there are problems associated with the aged standard blood stains (like too high sensitivity to bleach). A grass stain, which is also protease sensitive would also be more consumer relevant, the only problem being that it also responds to bleach. Therefore a more general protease sensitive stain like CFT AS-10 could be used. This contains milk protein, which is consumer relevant with respect to milk products, coffee/milk and ice cream.

For amylase also a more consumer relevant stain could be used, e.g. sauces. However, it will be difficult to get a soil which only responds to amylase, and therefore we accept the choice of a potato or rice starch soil.

In the general detergency section, the choice of stains does not represent consumer soils. It is of course good to have a sebum stain to represent body soils, but why 2 identical stains on different substrates? We recommend to stay with the Sebum on cotton (e.g. WfK 10D) as cotton is most common fabric in the market. Also we would like to see a soil like EMPA 106, a representative of mineral oils/grease being present. Additionally, as this is one of the consumers' top priority stains, we would like to see at least one stain based on vegetable oil included. This could be a soil like C-9 from CFT (previously named AS-9). To our opinion a cocoa/milk stain should NOT be included in the general detergency stains, as this responds very strongly to enzymes as well.

Based on above our proposal for the stains would be as presented below:

- Bleach: Red wine (e.g. EMPA 114)
Tea (e.g. CFT BC-01)
- Protease: milk protein (e.g. AS-10)
- Amylase: starch (e.g. CFT CS27)
- General: Sebum (WfK 10D)
Vegetable oil (e.g. CFT AS-9)
Mineral oil (e.g. EMPA 106, or WfK 10M)

We would be happy to discuss the choice of stains/soils for testing, being able to support the discussion on stains and related criteria with both lab and consumer data.

Additional comment: why does the text only indicate WfK and EMPA soils, and not the CFT soils? Note: WfK CS27 is actually a CFT soil.

Page 6. Artificial ballast soil.

We support the use of ballast soil. Note that SBL2004 is still an experimental ballast soil and is not yet supported by all producers. For the time being the normal SBL should be used.

Page 7. Domestic machine.

The domestic machine is too fully loaded to our opinion. In the previous edition of the protocol it was prescribed to use 1 kg per 13 litres of drum volume, which is more in line with consumer habits. This would lead to a load of 3 to 3.5 kg.

The dosage of the reference detergent should be adjusted accordingly, the dosage of the IEC reference detergent, as is proposed now is too high.

(Note that IEC A* is designed to give good performance in single wash experiments, especially because of the high dosages often used, but it performs poorly on secondary aspects in multi-wash experiments)

Page 7. 4.5. Test detergent.

This section describes that volume weight should be tested according to ISO 697. This needs only to be done, in case no information by the producer is given on the pack on the weight per volume.

Page 8. Secondary effect.

Why are three strips of EMPA 105 needed as extra soil next to the ballast soil from WfK in the last 5 washes for secondary effects? The WfK ballast soil already simulates the normal level of soil present in the wash in the consumers home. Additional EMPA soil is unnecessary.

Page 9. Calculation of cleaning effect.

We agree with measuring the Y value from the CIE system, but on the third line of this page it is implied that Y equals remission at 550 nm. This is not the case. Y value is calculated from remission over a much broader range in the spectrum. Please remove reference to 550 nm.

Page 9

Just above the table it is stated that the values obtained from washing with water only in the domestic machine are not used in the determination of the cleaning effect. If this is the case, we would like to have testing water removed from the test in the domestic washing machine, as it is of no use and only adds to the costs and complexity of testing.

Page 10: 7. Limit values.

See our comments on page 10 of the main text (above)."
(Unilever Vlaardingen)

"Vedr. Testlapper: 1) Der anføres som eksempler lapper fra tre producenter: EMPA (Schweiz), WfK (Tyskland), og CFT (Holland). Kun to af producenterne (EMPA og WfK) nævnes som "godkendte". Efter vor erfaring kan alle tre producenter anbefales. 2) Nogle af de anførte lap-koder synes ikke at stemme med producenternes kataloger: WfK Rødvin: 10 LI Kakao/mælk: WfK 10 MF henhv. EMPA 112 Stivelse: CS27 produceres ikke af WfK, men af CFT (Holland). 4) Vi har dårlige erfaringer med WfK 10 N (æg)mht. reproducerbarhed, og vil stærkt anbefale WfK 10 EG (æggeblomme) i stedet. Et alternativt eksempel burde vel også anføres. EMPA 164 (græs), eller CFT AS-03 (chocolate milk)."
(Novozymes, DK)

"Jeg har lagt mærke til, at referencevaskemidlet IEC-A ikke er defineret hvad enzymer angår. I bør fastsætte et standardniveau svarende til f.eks. alkalase 1,5, hvilket svarer til enzymniveauet for aktivitet, da IEC referencevaskemidlet blev udviklet."
(Respekt Danmark, DK)

"1) Kakao og mælk er ikke EMPA 111 som angivet med EMPA 112.

2) Det fremgår ikke klar om EMPA 105 skal med i test vaske eller ej.

3) I teksten side 8 refereres der til 3 vask hvorimod der i beregningskemaet er anvendt 5.

4) Smudsbelastningen med alle de klude der skal tilsættes er helt urealistisk – antallet af klude bør reduceres.

5) Forskriften virker rodet og uoverskuelig – bør simplificeres.

Vi har desværre kun nået at udføre en ultra og en color test pga. på de mest effektive svanemærkede formuleringer vi har. Der er ingen af produkterne der kommer igennem. Specielt det ultra produkt (blegemiddel baseret) kan ikke fjerne blege bare pletter. Produktet indeholder 17,5 % percarbonat og 5,5 % TAED hvilket er meget højt. Doseringen 42,5 gram per vask, dette medføre at vi vil bliver nødsaget til at øge doseringerne betragteligt for at komme igennem testen. Det kan vel ikke være meningen med at forny kravene til et miljømærket produkt at den samlede miljøbelastning per vask øges. (resultat skemaerne fra testene er vedhæftet)."
(Danlind, DK)

Comments from Nordic Ecolabelling:

See comments on R26.

A description on how to add the soil ballast will be added.

The reason for testing water when using a Miele for the performance test is, that household machines (like Miele) are not as precise as Wascators. The test result for water should be lower than for the product and the reference and hence the result can be seen as an indicator of the correctness of the performance test.

It will be added to the criteria that newer models of Wascator can be used.

Nordic Ecolabelling would have liked to state the specific specifications for washing machines that would make it possible to use other machines than the ones mentioned in the appendix. However this has not been possible. The machine that is accepted as an alternative is the one used for the performance test in the EU Flower and therefore considered appropriate. Nordic Ecolabelling has accepted the use of other (newer) models of Wascator and Miele.

The section *Preparation of ballast* is in the Danish version found at the bottom of page 3 in appendix 3.

The use of control strip wfk11A is recommended by test institute WfK and since many interested parties stated that it was no problem using the control strip, Nordic Ecolabelling has chosen to leave it in the test description.

The English version will be corrected with regards to the number of pillowcases. The correct number is 6.

Nordic Ecolabelling does not share the experiences of Konsumentverket with regard to problematic soil strips. We will however be alert to this point and look at this in the future.

The success criteria (pass/fail levels) are found both in the appendix section 7 and in the criteria R26. Nordic Ecolabelling has not found it to be necessary to clarify them further on behalf of the hearing.

The reference detergent is standard and as such found to be appropriate. To use market leaders will not give a steady picture since these are re-formulated continuously. The standard reference detergent stays the same throughout the validity of the criteria and independent of applicant. When the standard detergent is updated so will the criteria for performance testing in the Swan label.

As mentioned before, Nordic Ecolabelling is aware that the reference detergent does not meet the environmental requirements of the Swan label. Nordic Ecolabelling wants the Swan labelled products to have an efficiency that is not measured against other ecolabelled products but all products on the market. Besides the products are not required to perform as well as the reference detergent, see R26 of pass/fail criteria.

The choice of stains for the performance test is based on their ability to show a difference between the tested product and the reference on *types* of stains that are relevant for the consumers – not necessarily the *exact* stains that are relevant for the consumer. The purpose of the test is to secure an acceptable level of efficiency and for this purpose the stains are considered sufficient. The stains are grouped in different categories and Nordic Ecolabelling does not agree that the only focus is enzymatic stains.

Other (newer) models of Miele machines can be used. This has been clarified in the appendix.

Nordic Ecolabelling has done testing according to the proposed protocol and the ΔY -values are based on these testing.

Nordic Ecolabelling has discussed the weight of the washing load with several interested parties and it has been decided to change the load of the Miele machine to 3.5 kg and of the Wascator to 4.5 kg. This should be more in line with consumer habits.

The dosage of the test detergent must be in line with the dosage instructions on the product label (adjusted for the load of the machine, if necessary). The reference to the background document page 7 is a section describing the requirements of Good Environmental Choice and has nothing to do with the requirements of the Swan.

The document will be checked for consistency with regards to the washing load. It should be as mentioned in the paragraph just above.

The requirements for the label are found in R19-R20.

The addition of the EMPA105 when testing secondary effects has been discussed with several interested parties and it has been decided that this will not be necessary.

The number of washes for testing secondary effects has been discussed with several interested parties and it has been decided that a minimum of 10 wash cycles are needed in order to get a fair picture of the secondary effects. Less wash cycles are not relevant. In the EU Flower more wash cycles are required for testing secondary effects.

It has been the intension of Nordic Ecolabelling that liquid detergents must fulfil the same performance requirements as powder products. This means that liquid detergents that do not contain bleach may test against the reference detergent for colour wash.

Newer models of Wascator may be used for testing. This also applies to the Miele machine as long as the newer models meet the same technical specifications.

Nordic Ecolabelling appreciates the comments on the choice of stains made by Unilever, Vlaardingen. We mostly feel that these comments are positive and do not give rise to alterations. We will, however, look upon the suggested changes in the future. The answer to the question of the two different textile for the sebum stain is that Nordic Ecolabelling has been told that the result of the wash depends very much of the choice of textile and a good performance on both textiles were wanted. The classification of the cocoa/milk stain as *general detergency* has been made after consulting WfK.

The stains suggested by Unilever, Vlaardingen is considered to be very interesting and may be implemented in the future. At the moment it is not possible to make this change on lack of test results for establishing pass/fail levels and the need for re-testing when applying for renewal of the Swan licences.

With regards to the supplier of the stains EMPA and WfK is mentioned but it is also mentioned that other similar firms may be used. This means that companies like CFT can be used. This will be added to the appendix.

Many interested parties has commented on the load of the machine and as mentioned earlier the load of the machine should be 3.5 kg for the Miele and 4.5 kg for the Wascator.

The dosage of the reference detergent will be adjusted accordingly.

It will be added in section 4.5 that the volume weight only should be tested in case no information is available from the producer.

The reference to 550 nm when measuring the reflectance will be deleted.

Nordic Ecolabelling has consulted WfK regarding the use of wfk10EG instead of wfk10N and WfK has recommended to keep the wfk10N. Nordic Ecolabelling has chosen to follow this recommendation at the moment.

Nordic Ecolabelling has experienced that the definition of enzyme level should cause any problems, mostly because the reference detergent already contains the enzymes needed. Should there be problems with this in the future, Nordic Ecolabelling will specify the enzyme level then.

The reference to EMPA111 will be corrected to EMPA112.

The text on page 8 regarding the number of washes will be corrected. The correct number is 5 washes.

Appendix 4

"Page 1. 1. Summary of the performance test

We don't think it is relevant to test on pilling for detergents for wool, and also testing of colour fastness for detergents for silk only does not make much sense.

For detergents for delicate textiles (light duty detergents) we would recommend the following tests on secondary effects:

- dye transfer inhibition on selected dyes
- colour maintenance e.g. on a wide selection of dyes (see Tenside Surf. Det., 41(4), (2004) 156-162)
- possibly pilling on cotton articles

For detergents for wool:

-shrinkage (change in dimensions) according to EN 60456

-possibly a test on dye transfer inhibition according to Woolmark method TM 240

-possibly a test on wool fibre damage according to Woolmark method TM 286 and TM 29

For detergents for silk:

-possibly a test on silk damage

Page 2. 2.1 Washing machines

Again use of only a Miele W375 is much too limiting. The text says to read Annex C for technical specifications of the Miele Novotronic. This Annex is not available. (If Annex C refers to the EN 60456:2005; this Annex only specifies loading of washing machines.)

Page 2. 4.1. Wash

Selection of soils with focus on Sebum is ok. Although we propose only to use two sebum stains: on acrylic and wool. Alternatively, also PE/cotton could be used instead of acrylic. The use of olive oil is good. The egg stain (protease sensitive) is neither consumer relevant, nor interesting to discriminate products on, as most of the wool and silk detergents don't contain proteases.

However for the other light duty detergents not focussed on wool or silk, a protease sensitive stain might be added (e.g. CFT C-10, previously named AS-10).

Page 3. Colour fastness (silk)

The test is not very well described. The garments described are not typically silk items, and also there is no information on their dyes. The text says they should have colour fastness of 4; according to what standard? We presume ISO 105 C06 Test No. A1M. Is this correct?

The whole test seems to be directed to more general light duty detergents. For such detergents selected dyed cloths could be repeatedly washed. There is a large selection of standard cloths available with known dye chemistry for multi-wash dye damage and single wash dye-transfer testing. Multi-wash colour maintenance could be measured inline with the publication in: Tenside Surf. Det., 41(4), (2004) 156-162 (attached). (Dyed fabrics available via D. Phillips, UMIST, see article)

Page 3. Pilling tendency of wool

This test also is not well described. Besides that, it also seems to be directed to general light duty detergents, containing cellulases to prevent pilling of cotton, and not wool.

If a pilling test for cotton is prescribed for light duty detergents, then it should be more clearly defined what fabrics should be included. Note that there is no accepted protocol or standard fabrics available for pilling testing.

Page 4. Secondary effects:

We don't agree with this list of secondary effects for these detergents (see above). On top of that, why is there a reference to ISO 7724, which is meant for ΔE measurements on paints? Reference should be made to ISO 105 J01 and J03 or CIE publication 15.2."

(Unilever Vlaadigen)

"Jeg har bemærket, at der ikke er standardiseret referencevaskemiddel for finvaskemidler (uld/silke), og jeg har ikke set, at der er fastsat nærmere krav til hvilke, man kan anvende."

(Respekt Danmark, DK)

Comments from Nordic Ecolabelling:

See also comments on R26, R32 and appendix 3.

The suggestions made by Unilever, Vlaardingen on testing secondary effects on detergents for delicate textiles make the scope of the test very large. Nordic Ecolabelling has in cooperation with test institutes selected some which have been found relevant. These are among the suggestions from Unilever, Vlaardingen.

The use of the egg stain on wool has been discussed with several interested parties and it was decided that this stain is not relevant and has therefore been left out.

The description of colour fastness will be clarified with regards to ISO standard. It will be written ISO 105 C06 with a scale of 1-5.

The tests are developed with participation of e.g. WfK and should be taking into account detergents for wool and silk – not "only" general detergency.

Because of the comments of the form of the performance test it has been decided to make it differently in the final proposal. The test will be divided into categories depending on the type of textile for the intended use. If the product is intended for use on silk it must meet the requirements for silk stains and the corresponding secondary effects. The same applies for wool and general light duty products.

The reference detergent for these detergents is water. Nordic Ecolabelling might look upon the reference detergent used in the EU Flower in future requirements.

Appendix 5

"4.1 Visual evaluation of cleanness

Our proposal of evaluation scale is as follows:

Panel Scale:	Rating	Stain Removal
	5	Completely removed
	4	Strongly removed
	3	Main part removed
	2	Partially removed
	1	Slightly removed
	0	Not removed

The above scale is also used by institutes such as TFI, whose expertise in testing floor coverings is recognized at international span.

The use of the above scale is easier because in the specific application of a stain remover used without subsequent washing (e.g. carpet cleaners) the stain is homogeneously removed from the stained area; it is quite unlikely that a stain is completely removed in some areas and not in some others.”
(Reckitt Benckiser, DK)

Comments from Nordic Ecolabelling:

Nordic Ecolabelling does not feel this suggestion is in contradiction with the requirements in appendix 5. The proposal must, however, be approved by Nordic Ecolabelling in the relevant cases and must contain a thorough description of what lies behind the different ratings.

Appendix 6

No comments received.